

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY

Vol. LXXX Kaina 30 c.

KETVIRTADIENIS — THURSDAY, RUGPJŪTIS — AUGUST 21, 1986

Nr. 163

Aušra Nr. 49(89)

Prieš 30 metų

Iš savo atsiminimų

A. VIENUOLIS

(Tėsinys)

Ir jos mums, gyvenimo pamokytėms, ar ne malonesnės kaip pavasarį — kada jų daug ir kada jos pačios prašosi skintos, o kad rudeni keičiasi spalvos, vysta ir krenta pageltę lapai, tai juk toks gamtos dėsnis. Atgyvenusios savo ir žvaigždės nuo dangaus krinta, tai ko mums būkštauti ir jaundintis artėjant prie rudens ribos, prie kurios visi mes tiek seni, tiek jauni diena po dienos artėjame. Tik prietaruose gyvenimą praleidęs žmogus senatvėje protu sugursta ir jausmai atbunka. Nors kūnu ir esu pavargęs ir jau nebe taip dažnai pasišauunu naujais žingsniais, žygiams ir užmojams, bet nei protu suguręs, nei jausmais atbukęs nesijaučiu aš septintą dešimtį baigdamas, ir gyvenu dar svajonėmis apie neišvystytas temas, neparašytas noveles, apsakas — knygas. Tik štai ko bijausi — senatvės marazmo, ilgos ligos, kam nors sunkenybe būti ar visų apleistam likti. Tokios būsenos geriau ir nesulaukti!

Kai atsigręžtu atgal ir pažūriu į praeito gyvenimo kelią, tai darosi baugu, kad sąmoningai, darbingu, širdžiai maloni gyvenimu gyvenam nedaugiau, kaip kokius 30-35 metus: trečdalį savo gyvenimo metų praleidau miegodamas — išledamas; 3-5 kūdikystės metais pėdsakų nepalikau; 34 nuošimčius atėmė man įvairios ligos, negalavimai: o kiek sveikatos ir brangaus kūrybinio laiko suėdė man toji pati, ne pagal pašaukimą pristėta vaistininko profesija? Sudėjus visa tai į krūvą ir iš 70 atėmus, darbingai sąmoningai gyvenimo kūrybai neliks ir 30 metų! Tai ir visa mano gyvenimo buhalterija. Liūdna ir pilka, bet tai tiesa.

Dar pabrėžiu, kad mano gyvenimo metai nebuvo man nuobodūs ir ne taip greit jie man prabėgo. Per tą laiko tarpą aš daug ką išgyvenau ir patyriau: pergyvenau revoliuciją, dvejus karus pasauli-

nius, buvo man ir gera, ir bloga, ir šilta, ir šalta, patyriau ir džiaugsmo, ir skausmo, ir laimės, ir kančių, ir nusibylimą: buvau ir mylimas, ir nepakęciamas, ir gerbiamas, ir niekinamas... Visa ko buvo. Atsiminimų ir prisiminimų tiek daug prisikrovė mano galvoje, kai dabar aš ar tai ilgą nemigo naktį, ligoje, kelionėje, palūtyje ar vakaro varpams gaudžiant nenuobodžiauju ir vienatvės nejučiu. Gyvais paveikslais prabėga mano akyse praeito gyvenimo vaizdai, nuotykių, kada kur nors matyti gyvi ar jau mirę žmonės, jų bėdos, ydos, vargai, linksmybės; žavi mane kadaise mano atliktų kelionių įspūdziai, kalnų regionai, audringi jūrų marių akiai neapėriami plotai, žaliųjų girių paslaptys, tamsių šilų klauka; mane paklūpdo nusilenkti tik mintimi tepasiekiami stebuklingieji Galaktikos pasaulių toliai, kometų keliai, žvaigždynų-sietynų legionai... Kita syki. Kad išblaškyčiau nuobodulį arba nemigo naktį, reikia įsivaizduoti tik sau kitados iš Ventės Rago matytas Neringos balto smėlio kopas, kai jas apšviečia pilnatis mėnulis, klotamas nuo kapų ant vandens šešėlius ir tiesdamas per Kuršių marios zaizarusiantį vieškelį; arba mintimi persikelti į tolimojo Kaukazo kalnus, Gruzijos karo keliu su juo kas žingsnis, kas posūkis besikeičiančių kalnų panorama. (...) Arba vėl, pakeliant mintimi po savo tėviškės Užuožerų kaimo laukus, prisimenant kalnelių, miškelių, upelių, duburėlių pavadinimus ir palyginti jų dabartinį pasikeitimą su savo atsiminimais ir tėvo pasakojimais... Argi gali būti gyvenant nuobodu? Ne, gyventi man niekuomet nebuvo nuobodu ar ilgu, net ir kalėjime, jei tik galima buvo matyti mėlyno (sic) dangaus sklypėlis ir juo šliaužiant amžinai senus ir visuomet naujus debesį klajūnus.

(Bus daugiau)

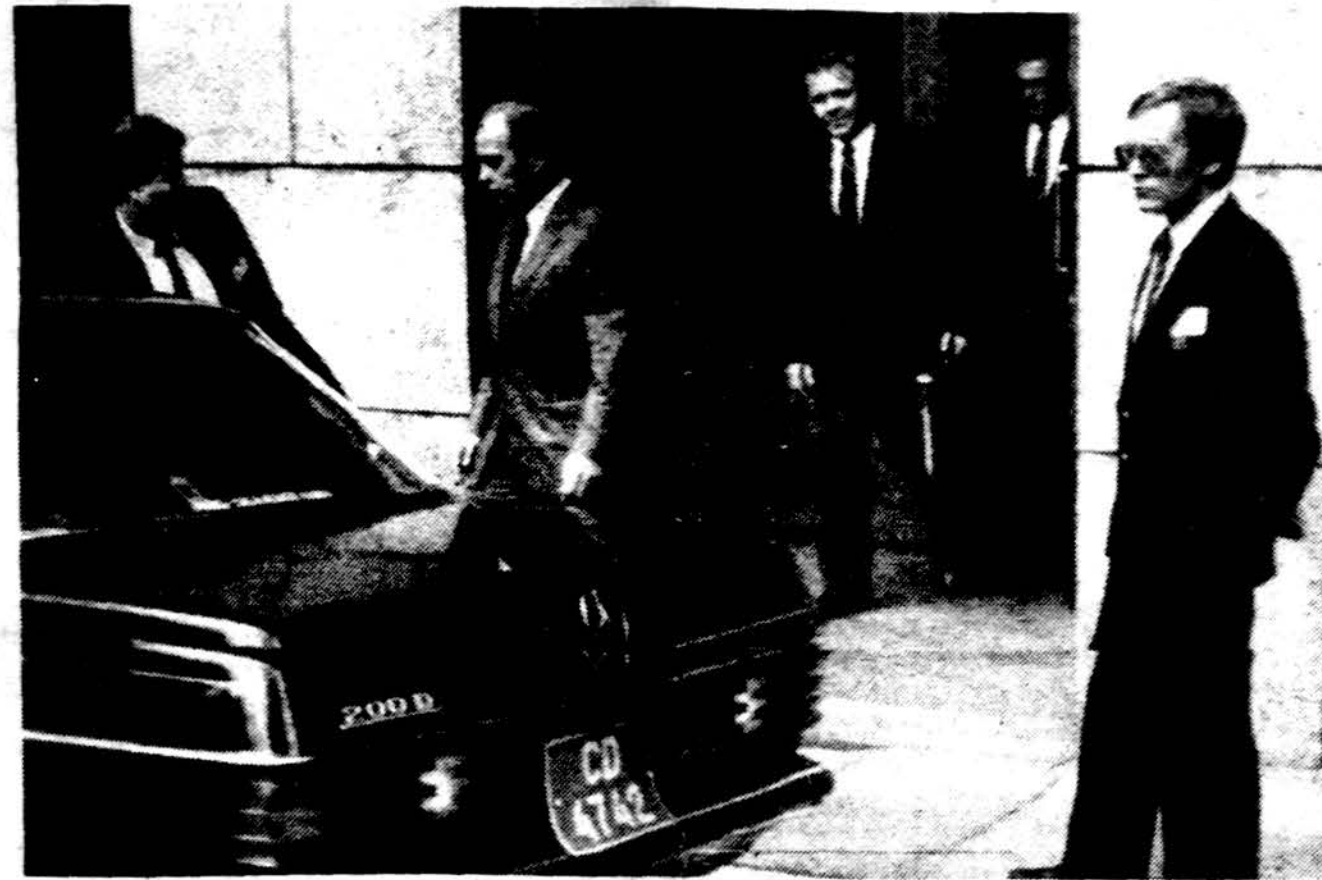
„Žydrieji ekranai, nematomos žaizdos“

Praėjus porai mėnesių po Černobylio avarijos, „Literatūroje ir Mene“ birželio 21 d. pasrodė pirmas lietuvių korespondento pranešimas iš nelaimės vietos — „Černobylis: lyg vienos rankos pirštai“. Pasak Juozo Malašausko, tai „klastingai pavojinga teritorija“, lyg jis stovėtų „ant pūlingos, bet nematomos žaizdos“. Viso to kaltininkas jam „žmogau, nesuvaldyta AE reaktoriaus energija“.

Malašauskas aprašo pirmuosius bandymus gesinti „liepsnų sūkurį“, žuvusius ugniagesius, evakuaciją, iškelia „tarybinių žmonių didvyriškumą“. Černobylio spaudos centre jam pranešė, kad avarinis reaktorius bus iš užmūrytas storo betono siena ir, suliginus žemės paviršių, „tarsi nieko nebūta“. Vis dėlto jis tenai jautėsi „lyg žiūrėdamas sunkų slegiantį karo tematikos kino filmą. Rodyk-

lės — „važiuoti kelkraščiu draudžiama“. „Draudžiama naudotis gamtos gėrybėmis“, „Draudžiama maudytis ir kaitintis saulėje“. Pakeliui į Kijevą jis stebėjo sutiktų betonvežių automašinių emblemas ir buvo laimingas sutikdamas Vilniaus, Kauno, Šiaulių ir Mažeikių „drąsių savanorių“ autotransporto ūkių pavadinimus.

Savo straipsnį Malašauskas užbaigia būdingai „tarybinu“ optimistiniu patosu. Rudeniop reaktoriaus apylinkėje vėl apsigyvens grįžę iš evakuacijos gyventojai, veiks mokyklų, meno kolektyvai, „žerės žydrieji televizijos ekranai“. (Čia prisimena Lietuvoje populiarį satyrinį dainą: „Suplėšysim į gabalus/Tuos Kolodaro vabalus/ir vėl žydės laukai“) Išvažiavus iš „pavojingos zonos“ ant jo rūbų aparatai neaptiko padidintos radiacijos. Kijeve jis jau

Sovietų diplomatai Gendrich Plechin ir Nikolai Tichomirov išsėina iš Suomijos valstybės tarybos rūmų, kur jie pasantros valandos tarėsi dėl konsularinės sutarties su Izraelio atstovais. Izraelis pradėjo kalbėti apie 1.7 mil. žydų, gyvenančių Sovietų Sąjungoje, teises. Sovietų atstovai pasakė, kad tai „arogantiškas kišimasis į Sovietų Sąjungos vidaus reikalus“.

Angola siekia diplomatinių ryšių

Luanda. — Angolos užsienio reikalų ministeris Alfonso Van-Dunen sako, kad jo kraštas yra pasiruošęs užmegzti diplomatinius santykius su JAV, nežiūrint prez. Reagano administracijos labai priešingo nusistatymo. Ministeris apie tai pasakojo ten besilankantiems pastoriumi Jesse Jacksonui. „Angola turi gerus prekybinius ryšius su Amerika, tad kodėl neturėti ir diplomatinių ryšių. Mes laukiame tos dienos, kai bus pakeista Amerikos politika su Angolos vyriausybe“, — kalbėjo ministeris, pasitikdamas pastoriumi Luandos aerodrome.

Jesse Jackson tada pasakė, kad „Amerika turi pripažinti Angolą“, nežiūrint tos valstybės marksistinio režimo.

Prez. Reaganas dar visai neseniai Angolos valdytojus pavadino Sovietų marionetėmis ir pasisakė už UNITA, kuri yra juodųjų laisvės organizacija. Angolos marksistinė valdžia apkaltino JAV už tai, kad ji nori padėti tai organizacijai, kuri kaip tik siekia pilnos nepriklausomybės Angolai.

Pagrindinė kliūtis diplomatiniams ryšiams užmegzti yra 30,000 Kubos karių buvimas patoje Angoloje. Washingtonas reikalauja, kad ta kariuomenė būtų tuoj gražinta į Kubą.

Jacksonas toliau lanko dar kitas Afrikos valstybes ir su jų vadais diskutuoja jų problemas. Jis, būdamas Bostwaneje, išsireiškė, kad „JAV politika juodajai Afrikai buvo neteisinga. Juodosioms Afrikos tautos buvo paneigta tautos parama, kokia buvo duota po antrojo pasaulinio karo Europai“. Jis taip pat sako, kad „JAV nerespektuoja afrikiečių. Nė vienas Amerikos prezidentas nėra apylankęs Pietų Afrikos. Mes norime, kad prezidentas, valstybės sekretorius ir užsienio reikalų komiteto nariai vizituotų pie-

nebebijoję valgyti braškių ir pomidorų. Korespondentą neramino tiktai „mintis apie atominio karo grėsmę“. Apie Ignalinos reaktorių pavojus Lietuvai Malašauskas taip ir nepagalvojo...

(ELTA)

TRUMPAI IŠ VISUR

— Du Rytų Vokietijos sargybiniai perbėgo per Berlyno sieną ir atsigręžę nusiviedė savo ginklus atgal į rytų pusę. Tai pirmas perbėgimas po to, kai praėjus savaitę buvo minima nelemta 25 metų geležinės uždangos sukaktis. Vakarų Berlyno policija apie tai nesuteikė jokių paaiškinimų.

— Prancūzijoje, Toulon mieste, buvo užmušti 4 žmonės, kai sprogo bomba važiuojančioje mašinoje, kurioje buvo ir vienas dešiniųjų aktyvistų. Policijos manymu, mašina turėjo apie 11 svarų sprogstamosios medžiagos, kuri turėjo būti panaudota arabų apgyventame rajone.

— Padidėjo turistai į Havajus. Atostogautojai Havajuose yra viena iš pagrindinių pajamų šaltinių ir šiemet gali siekti net 5.6 mil. žmonių. Tai rišama su padidėjusiais terorizmo veiksmais Europoje ir Viduriniuose Rytuose. Apskaičiuojama, kad šios srities prekyba pasiekė 5 bil. dol.

— Bavarijos policija Vokietijoje praneša, kad 27 lenkų ir čekoslovakų turistai atsiskyrė nuo savo grupių ir pasilikę Vakarų Vokietijoje. Be to, du čekoslovakai broliai perbėgo sieną į Bavariją visi nepastebėti komunistų pasienio policijos.

— Sovietų laivas iš Rygos uosto pervežė į Olandiją didžiausią iki šiol leigaliam surastą heroino siuntą. Beveik 500 svarų heroino buvo surastas Rotterdame, kai šiame uoste iškrovė prekes. Rotterdamo policija tuos narkotikus rado dviejose dėžėse, kurios yra iš Afganistano.

— Pietų Afrikos vyriausybė pirmą kartą paskelbė, kad, kai įvedė išimties stovį, buvo sulaikyta 8,501 asmuo. Tvarokos palaikymo ministras visas jų pavardes pranešė parlamentui.

— Raudonasis Kryžius sustabdė savo maisto siuntas į pietinį Sudaną, nes jį kontroliuoja sukileliai, kurie nepraleidžia jokių paramos siuntų arba pašauka lėktuvus, kurie jį veža. Įdomu, kad Etiopijos valdžia tuos sukilelius palaiko, gi jų krašte taip pat labai trūksta maisto.

— Filipinų prez. Corazon Aquino lankysis Jungtinėje manoma, kad jungtinėje Kongreso sesijoje rugšėjo 18 d. pasakys kalbą.

LAISVOJO PASAULIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TELEFONAS (312) 585-9500-1-2-3

Iširo Maskvos — Izraelio derybos

Maskva. — Sovietų užsienio reikalų ministerijos spaudos ryšininkas G. Gerasimov pasakė reporteriams, kad nėra planų toliau susitikti su Izraelio atstovais. Pirmadienį Helsinkyje buvo abiejų šalių diplomatų susitikimas, tačiau jokių susitarimų nepasiekta ir nauji pasimatymai neplanuojami.

Izraelio valdžia po pirmadienio pasimatymo buvo paskelbusi, kad kontaktai bus tęsiami per Olandijos ambasadą Maskvoje ir Suomijos ambasadą Tel Avive. Po sovietų pareiškimo Izraelio premje-

ras Perez pasakė Jeruzalėje, kad jis nežino, kaip reikėtų interpretuoti sovietų diplomatinis niuansus.

Izraelio atstovai Helsinkio susitikime paaiškino spaudai, kad buvo kalbėta apie sovietų delegacijos vizitą Izraelyje. Tas vizitas turėjo įvykti spalio mėn. Kada Izraelio atstovai užsiminė apie panašų Izraelio delegacijos vizitą Maskvoje, sovietų diplomatai tuoj atsakė, kad toks vizitas nenumatytas ir jie negali jo svarstyti.

Pačioje Helsinkio susitikimo pradžioje Izraelio delegacija perskaitė platų memorandumą, kuriame paliesti žydų emigracijos, žydų kalinių klausimai ir sovietų laikysena Artimųjų Rytų konflikte. Tas memorandumas, manoma Vakarų sostinėse, ir atbaidė sovietus nuo tolimesnių derybų. Gerasimov pasakė, kad Izraelio pasitarimams nebuvo pirmas žingsnis į santykių atgaivinimą, kaip skelbė užsienio laikraščiai. Santykiai bus atgaivinti tik tada, kai Izraelis sustabdys savo agresyvius veiksmus prieš arabų valstybes.

Europos stebėtojai mano, kad sovietus paveikė ir arabų šalių reakcija į sovietų-žydų pasitarimus Helsinkyje. Arabai bijo, kad Maskva pasirėms keisti savo politiką Izraelio atžvilgiu. Tą baimę būtų sustiprinęs Izraelio delegacijos apsilankymas Maskvoje. Arabai visiškai priešiški Maskvos-Tel Avivo susidraugavimui.

Izraelio užsienio reikalų ministeris Shamir pasakė Izraelio televizijoje, kad Helsinkio susitikimo vaisiai buvo tokie, kokių jis ir tikėjosi. Izraelis pasinaudojo proga išdėstyti savo poziciją. Mes aiškiai nurodėme sovietų atstovams, kad diskusijos su Izraeliu neįmanomos, jei nepaliečiamas pats svarbiausias klausimas — žydų likimas Sovietų Sąjungoje, pasakė ministeris.

Gerasimovo pastabos sutapo su žinia, kad sovietų vizų įstaiga išdavė vizas Anatolijaus Ščaranskio šeimai: jo motinai Idai Milgrom, broliui Leonidui, jo žmonai ir dviem vaikams. Šeima planuoja skristi į Vieną šį sekmadienį. Vizos duotas praėjus dviem savaitėm po sovietų valdžios paskelbimo, kad Ščaranskio šeima bus išleista į Izraelį. Ščaranskis, kaip žinoma, buvo kalinamas, nuteistas už šnipinėjimą Amerikos žvalgybai. Jis buvo išleistas prieš šešis mėnesius, iškeičiant jį į Vakaruose išaiškintus sovietų žnipus. Jo teismas įvyko 1978 m. Jis niekad neprispazino, kad buvo šnipas ar žvalgybos agentas. Vienintelis jo nusikaltimas buvęs tas, kad jis kovojo už žydų teises Sovietų Sąjungoje.

Irano opozicija tikisi teismų

Teheranas. — Irano sostinės centre sprogius galinga bomba užmušė 22 žmones ir sužeidė 75. Šiais metais panašūs sprogiimai (jų buvo septyni) iki šiol pareikalavo 38 aukų. Valdžia skelbia, kad bombą susprogdino Amerikos agentai, imperializmo tarnai.

Didžiausioji Irano opozicijos grupė — „liaudies kovotojai“ paneigė užsienio spaudos speliuėjimus, kad bombos — tos organizacijos darbas.

Kipro saloje „mujahedėnų“ agentūra skelbia, kad teroro veiksmus greičiausia organizuoja pati Irano vyriausybė. Tuo paruošiamas kelias žiauriems politinių kalinių teismams. Nuo šacho nuvertimo 1979 m. dienų mirties bausmė nubausta 50,000 žmonių, o kalėjimuose laikoma 140,000 politinių kalinių. Po bombos sprogiimo Qum mieste pirmadienį milicija vėl suėmė nemažai įtariamųjų.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 21 d.: Pijus X Pop., Basė, Bukontas, Žai-bonė.

Rugpjūčio 22 d.: Marcialis, Antusa, Karijotas, Violeta.

ORAS

Saulė teka 6:04, leidžiasi 7:43.

Saulėta, temperatūra dieną 80 l., naktį 60 l.

Aleksandras Pakalniškis, Jr.
11 Sycamore Lane
Westford, MA 01886

Apolonija Žiaušienė
4 Bartlett St.
Amsterdam, NY 12010

**ŽVELKIM PAREIGOMS
I AKIS**

Esame laimingi žmonės. Turime gražias bažnyčias, kuriose galime garbinti Dievą. Turime sales, kuriose galime ruošti visuomeniškus renginius. Tai buvo pasiekta sunkiu darbu mūsų tėvų protėvių, atvykusių iš Lietuvos, didžiausia dalimi neturtingų, neišmokslintų imigrantų. Jie taupė centus, penketukus, dešimtus, ketvirtico dolerius monetas, ir tokiu būdu pastatė gražias bažnyčias, klebonijas, mokyklas, vienuolynus, sales bei klubus. Jie didžiosios savo lietuviška tautybe ir norėjo, kad ją didžiųjų jų vaikai bei vaikų vaikai. Jie sunkiai dirbdami ir daug aukodamiesi stengėsi šiuos pastatus išlaikyti. Centai, penketukai, dešimtukai sekmdieniais krisdavo į aukų krepšį bažnyčioje. Bažnyčios lankymas, visuomeniška veikla lietuvių tarpe buvo jiems labai svarbūs reiškiniai.

Esame šių gražių bažnyčių, klebonijų, mokyklų, vienuolynų, salių bei klubų paveldėtojai. Kaip su bet koku paveldėjimu, ateina ir tam tikra atsakomybė. Dabar jau mes esame atsakingi šiuos pastatus išlaikyti bei remontuoti. Nebegalime laukti pagalbos iš tėvų ar protėvių, nes jie jau seniai išvykę ir amžinąją kelionę. Mes nešame atsakomybę savo tėvams!

Jeigu parapija mažutėlė ir darbas krenta keliems asmenims ant pečių, tai turime išeiti ir ieškoti daugiau lietuvių, kurie padėtų mums parapijos darbuose. Mes esame apaštalai. Turim platinęti bei dalintis lietuvių su kitais lietuviais. Kartais tik keliais maloniais žodžiais, kartais tik pakartotiniais apsilankymais pasiekime tikslą. Dauguma lietuvių savo tautybę didžiūojasi. Dauguma jų, progai atsiradus, mielai dalyvaus lietuviškoje veikloje. Mūsų pareiga suteikti tokią progą!

Daug lietuvių dabar priklauso nelietuviškoms parapijoms. Kaip tik iš šios turėtume kreiptis ir panaudoti geriausią savo įtaigojimo meną. Pabrėžime jiems lietuvišką parapijų išlaikymo svar-

ba, pabrėžime jiems žmonių reikalingumą bei gyvos veiklos naudingumą.

Turėsime pasiaukoti šį darbą atlikdami, tačiau tas pabaukijimas bus daug mažesnis negu pasiaukojimas, kurį vykdė mūsų tėvai. Mūsų padėtis Amerikoje šiuo metu yra žymiai geresnė negu buvo mūsų tautiečių prieš penkiasdešimt ar daugiau metų. Tuo tarpu mūsų veikla nepasizymi, tiek, kiek mūsų tėvų, protėvių veikla! Taigi, spartesnis darbas, didesnis pasiaukojimas mums nepakenktų. Galėtume daug daugiau atlikti lietuviškos išlaikymo negu dabar atliekame.

Lietuviškų parapijų padėtis yra daug keblesnė padėtyje negu daugelis lietuvių mano. Kai kuriais atvejais jų padėtis yra rimtame pavojuje. Kai kurios bažnyčios jau turėjo užsidaryti. Kitos, patekusios ir neturtingo luomo gyvenamų rajonus, greit užsidarys, nes nebus parašoma. Kai kurios parapijos nebeteri lietuvių kunigų. Iš tikrųjų, nedaug bažnyčių galėtume priskirti prie finansiniai pastovių, gausiai žmonių lankomų.

Daug lietuvių kunigų dirba nelietuvių parapijose. Jeigu šie kunigai būtų pakalbinami, gal jie persikeltų į lietuvių parapijas? Jeigu pažįstate tokius kunigus, kuris sutiktų pereiti į lietuvišką parapiją, tai susisiekti su manim, ir aš jį supažindinsiu su atitinkamais asmenimis.

Taip pat neturėtume užmiršti pašaukimų svarbą. Melskime, kad daugiau iš mūsų jaunuimė būtų Dievo pašaukti.

Šiuose Lietuvos krikščionybės jubiliejaus metuose, argi geriau galėtume švesti juos, kaip išvystydami bei stiprindami lietuvišką parapijas Jungtinėse Amerikos Valstybėse. Statykime lietuvišką išdidumą bei užsispyrimą į darbą ir parodykime kitiems, kad Lietuvos Vyčiai yra darbininkai. Parodykime jiems, kad esame viena didelė šeima, ne visomet linksma, bet esame šeima, kadangi mylime vienas kitą ir rūpinamės vieni kitais.

*Pranas Petrauskas,
Centro valdybos pirmininkas
Vertė
Aleksandras Pakalniškis, Jr.*

Lietuvos Vyčių seime Allentown, Pa. Iš kairės: Mary Kinčius, Sabina Klatt, Elbie Kasputis, Marijonų provincijolas kun. Viktoras Rimšelis, Evelyn Oželenė, Loretta Stukienė, Estella Rogers ir Scottie Zukas.

**GYVUOKIM, DIRBKIM,
NEPASIDUOKIM!**

Šie 1986-tieji metai yra ypatingi Lietuvos Vyčių Vidurio Atlanto apygardai. Prieš septynis dešimtmečius, 1916-tais metais, buvo suorganizuotos Lietuvos Vyčių kuopos New York ir New Jersey apylinkėse. Buvo nuspręsta, kad jų veiklai, bei visai Lietuvos Vyčių organizacijai, būtų naudinga susijungti į apygardą. Todėl po trijų metų buvo įsteigta naujoji Lietuvos Vyčių New Yorko — New Jersey apygarda.

Buvo išrinkti valdybos nariai, parašyta konstitucija, o aplinkinės kuopos keturis kartus per metus susirinkdavo padiskutuoti savo veiklos išdavas, būdus tą veiklą sustiprinti pačioje kuopoje ir kolektyviai, kaip apygarda.

1941-ais metais Philadelphia 3-čioji kuopa buvo atgavinta ir pakviesta įsijungti į New Yorko — New Jersey apygardą. Ši kuopa pasidarė viena iš gyvenusių apygardos kuopų. Praėjus daugiau negu dviem dešimtmečiams, kai kurie 3-ios kuopos nariai pradėjo reikšti norą keisti šios apygardos vardą. Tuo būdu ir ji (Pennsylvanijos valstijos kuopelė) galėtų tapti tikra apygardos nare. Šis pasiūlymas buvo pateiktas kelioms apygardos suvažiavimams, tačiau nebuvo priimtas. Tačiau užsispyrimas laimėjo ir 1972-ais metais apygarda gavo naują vardą — Vidurio Atlanto. Tuo metu ją sudarė 11-ka kuopų.

Šiandien savo apygardos sąstate jau turime 24-ias kuopas. Džiaugiamės savo pasiekimais, bet ant laurų nemiegame. Daug padarėme, bet Dievui padedant ir Šv. Kazimierui vadovaujant, daugiau padarysime. Kaip keliomis eilutėmis atpasakoti 70-ties metų istoriją? Be abejo, ką nors svarbesnio ar net svarbesnį asmenį praleisiu. Už tai — Mea culpa! Bandysiu pristatyti tik kai kuriuos įdomesnius apygardos gyvavimo metų momentus, jos istoriją praturtinančius.

Nuo 1916-jų metų iki Antrojo pasaulinio karo apygarda buvo veikli. Buvo suorganizuotas apygardos choras, kelios dramos grupelės. Brooklyno 41-ji kuopa 1930-tais metais pastatė vaidinimą „Balon kritęs, sausas nekelis“. Buvo suorganizuoti apygardos išdą praturtinantys pokyliai. Šokiai buvo populiarūs. 1916-tais metais skaitome „Vytyje“ — Pagyrimo nusiųtę mūsų vyčiai, kad šoka vien tik dorus šokius ir žaidžia gražius lietuviškus žaidimus“.

Apygarda įvairiais būdais padėjo Lietuvai atgauti ir sustvirtinti savo nepriklausomą gyvenimą. Ar žinote, kad Philadelphia 3-ioji kuopa rengė subuvimus, kurių pelną siūsdavo tuometiniam Lietuvos prezidentui A. Stulgins-

kiui, Lietuvos kariuomėnėi remti?

Apygarda taip pat turėjo gerai išvystytą sporto programą krepšinyje, basebale, kėgliaivime. Jurgis Blecka iš Great Neck, New Yorko, atsiuntė mums laikraščius iškarpa iš 1930-jų metų krepšinio sezono, kuriuose antrašė skelbia: „Persimainymo parapija pačioje formoje“. „Persimainymo parapijos lietuvių čempionai New Yorko, New Jersey, Connecticute 1936-1937 — jų rekordas: laimėjo 46, pralaimėjo 6!“

Prasidėjus Antram Pasauliniam karui daug mūsų vyrų išvyko į užjūrus, narių skaičius sumažėjo. Kuopos sunkiai teišsilaike, kai kurios „nudiūvo kaip šakelės“. Kai kurios išsiliko ir tebuvyvoja šiandien. Kasmet įsikuria ir naujos kuopos.

Sveiką apygarda reikalauja gerų vadovų ir Vidurio Atlanto apygarda jų turi nemažai. Jų tarpe yra: Jokūbas ir Loretta Stukai, Antanas Mažeika, Pranas Vaškas, Ona Klem, Al Wesley, Elena Shields, Dorotėja Dukus, Ona Mitchell, Larry Janonis bei daugelis kitų.

Siekdama paruošti veiklius narius, apygarda įsteigė „Lietuvos Vyčių seminarus“, kurių motto: „Susipažink su savo organizacija“. Iki šiol tuos seminarus esame turėję Philadelphiaje, Pittstone, Manhattane, Maspeth ir Eastone.

Vidurio Atlanto apygarda gali didžiūti paruošusi kelis Centro valdybos pirmininkus, jų tarpe: Juozą Boley, Elena Shields, Pilypą Skabeikį, Jokūbą bei Loretą Stukus, Antaną Mažeiką, Juozą Sakевич, Al Wesley ir dabartinį pirmininką Praną Petrauską.

„Geriau duoti, negu gauti“ ir Vidurio Atlanto apygarda tikrai duoda — Laisvės statulės remonto darbas, Lietuvos Katalikų bažnyčios kronikoms leisti sąjungai, jaunimo stipendijoms ir kt. Lėšų sutelkimas pasiekiamas pelningais renginiais. Taigi, išaugo festivalių mintis. Nors jų rengimas pareikalauja daug sunkaus darbo valandų, tačiau darbas atlyginamas gražiu pelnu.

Vidurio Atlanto apygarda neužmiršo savo brolių bei seserų Lietuvoje. Todėl buvo pradėtas „Adopt a Lithuanian Parish“ projektas. Mes juos remiame moraliai, dvasiniai, bet koku būdu.

Šv. Kazimiero metai — 1984-tieji metai — liks mūsų atmintyje ilgą laiką. Kas galės užmiršti geltonus ženklelius, sukurtus apygardos tarybos, kurie puosė kiekvieno Lietuvos Vyčio krūtinę įvairiuose to meto įvykiuose ir užjūryje, Romoje.

Gyvuokim, dirbkim, nepasiduokim! Dėkoju Elenai Shields, Ed Vaiciui ir Jurgiui Bleckai už pagalbą šį projektą atliekant.

Ypatingas ačiū mūsų istorikui kunigui William Wolkovich už Xerox kopijų suteikimą, išryškinant apygardos istorijos iškilnesius momentus.

*Dalia Bulvičius,
Vertė
Aleksandras Pakalniškis, Jr.*

**ZINUTĖS IŠ
ANTHRACITE KUOPOS
VEIKLOS**

Šešiasdešimt penki Anthracite 144-tos kuopos nariai dalyvavo Lietuvių maldos dienoje Doylestowne, Czechohos Doylo Motinos koplyčioje; visi dalyviai sugrįžo į namus jausdamiesi dvasiniai atsinaujinę. Mūsų padėka kun. Timotėjui Burkauskui, OFT, tokią gražią dieną surengusiam. Dienos programa buvo inspiracija nuo pat šv. Mišių, per Maldos valandą, per labai iškilmingą procesiją, ir per kitą įvairią programą. Be to, buvo labai malonu pamatyti kitus Lietuvos Vyčius, atvykusius iš aplinkinių vietovių.

Joni Reinhart, Elsie Kosmisky, Ona Wargo bei Elena Česko dalyvavo Centro valdybos posėdyje Allentowne. Joni sunkiai dirba kaip Lietuvių katalikų religinės šalpos koordinatore ir tikisi pasiekti nusistatytą 4000 dolerių tikslą.

Elena Česko, Pat Roberts ir Olympia Zelinski atstovavo kuopai Vidurio Atlanto pavaršiniame suvažiavime Forest City mieste ir buvo labai nustebinti Forest City kuopos vaisingumu. Iš suvažiavimo parsivežė ne tik išvykos įvykių pranešimą, bet taip pat ir Elenos laimėtą laimės krepšį.

Grupelė Lietuvos Vyčių su svečiais surengė iškylą į Elm-hursto metinę Nukryžiuotojo Jėzaus vienuolyno gegužinę. Pralaidome, smagią dieną!

Ona Wargo su Elena Česko atstovavo savo kuopai Vidurio Atlanto apygardos 70-ties metų jubiliejaus bankete Maspeth. Įvykis išpildėgė taip puikiai surengusiai Vidurio Atlanto apygardos valdybai.

Eleonora Vaičaitis, Kultūrinio centro pirmininkė, pranešė kad Kultūrinis centras vasarą bus atdaras šeštadieniais bei sekmadieniais nuo 2-ros valandos po pietų iki 6-tos valandos vakaro.

Kunigas Dan Yenushosky buvo perkeltas iš Šv. Kazimiero parapijos St. Clair miestyje į Šv. Pranciškaus Asyžiečio parapiją Minersville.

Kunigas Ron Jankaitis tapo naujuoju Šv. Kazimiero parapijos klebonu. Gerokai ties abiem! Esame tikrai laimingi savo kuopoje turėdami tokius gerus jaunus lietuvių kunigus.

DR. LINAS A. SIDRYS
AKIŲ LIGOS, CHIRURGIJA
2636 W. 71st Street
Priima trečiąd. nuo 2 iki 5 v.v.
Ketvirtad. nuo 10 v.r. iki 6 v.v.
Susitarimų skambinti 436-5566

DRAUGAS

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY (USPS-161000)

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, Dec. 28th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.
Second class postage paid at Chicago, Ill.
Subscription Rates: \$53.00 — Chicago, Cook County, Illinois and Canada. Elsewhere in the U.S.A. \$53.00. Foreign countries \$53.00.
Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvitavimai už gautas prenumeratas nesunūjami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

DRAUGO prenumerata mokama iš anksto

	metams	1/2 metų	3 mėn.
Chicago ir Cook County	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kanadoje (U.S.A. dol.)	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Užsienyje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Kitur — Amerikoje	\$53.00	\$30.00	\$20.00
Savaitinis (šeštad. pried.)	\$30.00	\$19.00	—

- Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nuo 8:30 iki 12:00.
- Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.
- Redakcija straipinius tašo savo nuožūra. Nesunaudotų straipinių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį netaško. Skelbimų kainos prišunčiamos gavus prašymą.

Dar kasdien meldžiamės j arkivyskupą Jurgį kunigo Juozo Shelorio sveikatos reikalais.
Sveikiname Rita Shevokas vėl sėkmingai pravedusią jauniesiems Vyčiam dieninę stovyklėlę. Rita, jaunesniųjų patarėja, moko lietuvių kalbą, tautinius šokius, maldas, papročius, ir t.t. Ji paskiria nemažai savo laiko jaunū-

čiams ir tuo nemažai prisideda prie lietuviybės puoselėjimo. Ačiū, Rita. Vertė Aleksandras Pakalniškis, Jr.

DR. IRENA KURAS
KŪDKIŲ IR VAIKŲ LIGOS
SPECIALISTĖ
MEDICAL BUILDING
3200 N. 81st Street
Ofiso tel. RE 7-1168;
Rezid. 385-4811

DR. TOMASO OFISA PERMĖ
DR. S. LAL
SPECIALYBĖ — VIDAUŠ LIGOS
2454 W. 71st Street
434-2123
Pirm. 2-7. Antr. ir ketv. 9-12. Penkt. 11-2.

DR. FRANCIS MAZEKA
GYDYTOJAS, IR CHIRURGAS
4255 W. 63rd St.
Val. pagal susitarimą: pirm. ir ketv. 12-4, 6-9; antr. 12-6; penkt. 10-12; 1-o. Tel. 436-7700

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
F.A.C.C.
KARDIOLOGAS
Širdies ligos
6132 S. Kedzie Ave., Chicago
Valandos pagal susitarimą

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINĖS LIGOS — CHIRURGIJA
6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.
Tel. 925-2670
1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120
Valandos pagal susitarimą

DR. ROMAS PETKUS
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
Chicago Eye Institute
4200 N. Central Ave.
Valandos pagal susitarimą

DR. L. O. PETREKIS
DANTŲ GYDYTOJAS
8104 S. Roberts Road
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. 563-0700
Valandos pagal susitarimą

DR. FRANK PLECKAS
(Kalba lietuviškai)
OPTOMETRISTAS
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir „Contact lenses“
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Val. pagal susitarimą. Uždarvta treč.

DR. T. RAMA, M.D.
Specialybė — Chirurgija
2454 West 71st Street
Tel. 434-1818 — Rez. 852-0889
Val. pirm., antr., ketv. ir penkt. 3 iki 7 v.v. Tik susitarus

DR. ANTANAS G. RAZMA
Specialybė — Vidaus ir plaučių ligos
2636 W. 71st St., Chicago, Ill.
Tel. 436-0100
11800 Southwest Highway
Palos Heights, Ill. 60463
(312) 361-0220 (312) 361-0222

DR. LEONAS SEBUTIS
INKSTŲ PUSLĖS IR PROSTATO CHIRURGIJA
2656 W. 63rd Street
Val. antr. 1-4 p.p. ir ketv. 2-5 p.p.
Sešt. pagal susitarimą
Ofiso tel. 776-2880, rez. 448-5545

Edmundas Vižinas, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbame lietuviškai
6165 S. Archer Ave. (prie Austini)
Valandos pagal susitarimą
Tel. 585-7755

Detroito žinios

**LIETUVOS DUKTERŲ
GEGUŽINĖ**

Šių metų rugsėjo 24 d., sekmadienį, Lietuvos Dukterų draugijos Detroito skyrius rengia gegužinę, kuri bus tuoj po 10:30 val. pamaldų Dievo Apvaizdos parapijos kieme, 25335 West 9 Miles Rd., Southfield, Mich. Kviečiami visi lietuviai ir šių gegužinę pasi-linksinti ir pasisotinti visiems skaniai pagamintu lietuvišku maistu. Čia Jūs susitiksite savo pažįstamus, pabendrausit, pakvėpuosite gryn oru, o Jūsų išleistas doleris bus panaudotas mūsų sesei ar broliui ištikus nelaimėi. Tad iki pasimatymo šį sekmadienį gegužinėje.

TRUMPAI

Rašytojas Balys Gaidžiūnas skaitys diskusinę paskaitą „Vlikas, Lietuvių Bendruomenė ir Altas“ Lietu-

vių Žurnalistų Detroito skyriaus sidabriname jubiliejuje rugsėjo 21 d. Šv. Antano parapijos patalpose, 1750 25-ta g-vė ir kampas W. Vernor Hwy., Detroit, Mich. Po paskaitos meninę dalį atliks Detroito Moterų kvartetas. Po programos vaisės toje pačioje salėje. Kadangi salėje ribotas vietų skaičius, visi prašomi iš anksto įsigyti bilietus pas valdybos išdinininką Antaną Grinių. Minėjimas pradedamas pamaldomis už mirusius skyriaus narius.

Šv. Antano parapijos choras po vasaros atostogų pradeda repeticijas sekmdienę, rugsėjo 7 d. Darbo planuose numatyta religinė valanda, kuria bus atzymėta Lietuvos krikšto sukaktis. Pageidaujama, kad dalyvavę choruose ir norintieji giedoti įsijungtų nuo rugsėjo 7 d. į esamą chorą, kuris jau šešeri metai palaiko religinę ir tautinę nuotaiką per lietuviškas pamaldas.

S. Slizys

Bažnyčios atskyrimas nuo valdžios:

AR NAUDINGAS?

Vasarai artėjant prie galo, krypta mintys į mokyklas, kurias netrukus vaikai vėl pradės lankyti. Pereitą savaitę rašiau apie fundamentalistus, kurie nori, kad viešose mokyklose būtų dėstoma pagal jų ištikimimus. Šį kartą yra labai pažūrėti į jų taip pat labai religingus priešininkus. Septintos Dienos adventistų žurnale „Liberty“ (VII-VIII 1986) teko skaityti straipsnį apie krikščionišką politinį aktyvizmą, kuriame labai aiškiai, sistemškai išdėstomos jų pozicijos religinės laisvės atžvilgiu.

Jie jaudinasi ir kovoja prieš tuos, kurie nori praveisti konstitucinį amendamentą, leidžiantį viešose mokyklose vartoti valdžios nustatytą maldą, sakydami, kad tai pažeistų autentišką religiją. Jie priešinasi taksų kreditams, kuriuos tėvai galėtų naudoti mokslapinių vietų, leidžiant vaikų ir privačius mokyklas, nes tai suteiktų valdžiai pagrindą kištis į privačius ir parapines mokyklas. Jie nesutinka su tais, kurie nori apriboti religinių bei civilinių teisių klausimais jurisdikciją tik vietiniams teismams, nebeleidžiant šių bylų spręsti aukštesniuose teismuose, nes tai atimtų galią tiems, kurie jaučiasi savo lokaliniame teisme pažeisti religinių ar civilinių teisių atžvilgiu kreiptis į aukštesnį, platesnį pažūrų teismą. Jie baiminasi visuotinio konstitucinio suvažiavimo, kuris galėtų modifikuoti Pagrindinių Teisių sąrašą (Bill of Rights). Ir galiausiai jie priešinasi Amerikos paskyrimui ambasadoriaus prie Vatikano, nes tuo Bažnyčia pradėtų bendradarbiauti su valdžia, t.y. Bažnyčia turėtų pagrindo kištis į valdžios reikalus.

Ypatingai šis paskutinis punktas, jei ne kurie kiti, daug kam gali nuskambėti tiesiog bedieviškai. Kas blogo gali būti, jei Amerikos valdžia turėtų reguliarius santykius su Vatikanu? Tai tik padėtų. Valstybės departamentu darbuotojas Kenneth Dam, Atstovų rūmų komisijos užklausas, kuo jis mano, kad tai pasitarnautų Amerikai, atsakė: „Tai leistų JAV-ams įtakoti Romos katalikų Bažnyčios politines pozicijas“. Ir savaime tai taip pat leistų Bažnyčiai įtakoti Amerikos politiką. Kaip tik tai baimina kai kuriuos labai religingus žmones.

Politika, žinoma, reikalauja ir derybų ir nuolaidų. „Ranka ranką plauna“ arba, kaip tiksliau, „Arklis arklį dykai nekaso“. Reiškia, ne tik valdžia turės Bažnyčiai nuolaidų daryti, bet bus atveju, kai ir Bažnyčia turės valdžiai nuolaidas daryti.

Tai baimina ir absoliutinės demokratijos propaguotojus ir bažnytinės autonomijos palaikytojus. Pirmieji nenori, kad krašte reikštųsi kiti interesai, negu pačių krašto piliečių. Antrieji nori būti tikri, kad Bažnyčia veikia pilnai autonomiškai, atsakydama tik Dievui, vadovaudamasi tik jo žodžiu, Šv. Raštu. Jie bijo, kad Bažnyčia, kurios veikimas įtakojamas valstybinės politikos, nebūna patikima, kaip Dievo valios motyvas.

Tai kodėl Katalikų Bažnyčia per Vatikaną kultivuoja politinius ryšius su įvairiomis valstybėmis? Ar ta atsiskyrimo laikysena ne teisingesnė? Man atrodo, kad ryšių palaikymo laikysena realistiškesnė. Visur, kur žmonės kartu gyvena, bendrauja, vyksta pasikeitimai, derybos tarp žmonių. Ir tai yra politika. Jeigu vienai grupei ko

reikia, kitai reikia spręsti, ar duoti ar neduoti. Derybų, įtaigojimo procesas yra politika. Be politikos gali apsieiti tik tie, kurie iš viso gyvenimo išsijungia, kurie gyvena, kaip salos, be kitų žmonių, arba kurie visus aplinkinius žmones despotiškai užvaldė. Despotui nereikalinga būti politikos; visus, nevykdančius jo valios, be diskusijų pašalina. Nereikalinga ir Dievo pateptam pranašui, jei visi tiki jį esant Dievo pateptuotą ir jam besalyginiai pasiduoda.

Tačiau pasaulinei religijai, su tikinčiais kiekviename pasaulio krašte, kuri nori išlaikyti tikintiesiems palankias sąlygas savo tikėjimą išpažinti svarbu laikyti atvirus komunikacijos kelius su valdžiomis, nuo kurių priklauso tikinčiųjų gerovė. Kalbėti apie visišką nepriklausomumą nuo valdžios gali tik tie, kurių patyrimas leidžia visišką religinę laisvę laikyti savaime suprantama, kurie niekuomet negyveno santarkoje, kur valdžia religija nepasitiki, nesupranta ar net bijo. O nesant sąlygų dialogui, net ir pozityviai nusiteikusi valdžia gali per nesuipratimą apskunkinti Bažnyčią, tuo pat būdu, per nesuipratimą, gali Bažnyčia be reikalo apskunkinti valdžią. Be atvirų dialogo kelių per greitai prieinama prie visiško reikalų, santykiavimo nutrūkimo.

Tie, kurie nori valdžią visuotinai atskirti nuo religijos, sako, kad religijos poveikis į valstybę turi būti grynai individualių tikinčiųjų plotmėje, ne organizuotos Bažnyčios, kaip tokios. Ir Bažnyčia sako, kad valstbinės veiklos sfera priklauso pasauliečiams, ne dvasiškiams. Tačiau atskirumo palaikytojai norėtų taip pat, kad Bažnyčia kaip tokia tylėtų politikos klausimais, kad jais pasisakytų tik pasauliečiai kaip tokie. O JAV Katalikų Konferencija pasisakė, kad Bažnyčios rolė politinėje plotmėje apima „švietimą apie Bažnyčios mokymus... analizę viešai keliamų klausimų, liečiančių krašto bendro gyvenimo tvarką; kalbėjimą drašiai, taikliai ir rūpestingai apie viešus klausimus, liečiančius žmogaus teises ir socialinį teisingumą“. Ir tai dėl tos pačios priežasties, dėl kurios tikintieji turi aktyviai vykdyti savo civilines aktyvaus dalyvavimo prievolos: tytelėti vykstant kokiai neteisėybei — tai tolygu jai pritariti.

Pereitą savaitę įtaigojau dėl taksų kreditų mokslapiniams. Bet ar tai nesudarys pavojaus religinių mokyklų savarankiškumui? Šiame krašte nesudarytų sunkumų katalikiškoms ir kitoms mokykloms, kuriose mokiniai auklėjami artimo meilės, pakantumo, tolerancijos. Tačiau tokia sistema gali pakenkti tiems, kurių religija skatina netoleranciją kitiems, skirtingiems nuo savęs, kurie nori visiškai izoliuotis nuo bendros aplinkos, kurie nori neliečiami gyventi savo uždaroje bendruomenėje, bet vis tiek nori naudotis „tų visų blogų žmonių“ pinigais taksų kreditų forma.

Tačiau, prasidėjus tokiam bendravimui tarp valstybės ir mokyklų atsiras reikalas definiuoti, kuriuose mokyklos sferose valdžia galės reikšti pretenzijas, kuriose ne. Vyks nauji debatai, kalant naujus įstatymus. Bet debatai, ieškant naujų kelių, tobulesnio pasaulio, nereikia bijoti. Tik dialogo būdu rasime naujus, geresnius visuomeninės gerovės kelius.

SOV. SAJUNGA KIEKVIENA PROGA ŠMEIŽIA AMERIKA

Fantastinį romaną apie Amerikos gyvenimą Sovietų TV filmo gamintojai pavertė „dokumentiniu“

TV Guide savaitraštis šiais metais jau antrą kartą išklė viešumon faktus apie komunistinės Sov. S-gos reikiamą neapykantą Amerikai. Pirmą kartą prieš du mėnesius žurnalo redakcija kaltino ABC TV vadovybę už leidimą atsakyti į JAV prezidento kreipimąsi į tautą kažkokiam komunistiui Posner iš KGB stovyklos, kaltinuso prezidentą „melavimu“. ABC vadovybė dėl šio „neapsižiūrėjimo“ prezidentą atsiprašė, bet dėmė mesta prezidentui (kairiųjų pažiūrų klausytojams) vistiek liko.

Minėtas savaitraštis liepos 19-26 laidoje vedamajame „What Soviet TV Did To My Novel — Ką Sovietų TV padarė mano novelė“ by Irving Wallace, spausdina čia minėto rašytojo skundą, kokį komunistų Sov. S-gos vyriausybės kontroliuojama TV įstaiga pagaminose „dokumentinį“ filmą iš fantastinio romano „The R Document“.

Romano turinys

„The R Document“ išgavotas romanais buvo atspausdintas 1976 m. Spausdino Simon and Shuster leidykla. Tai buvo labiausiai perkama knyga Amerikoje. Jos vertimą skaitė 24 krašto gyventojai, jų tarpe Brazilijos, Japonijos, Indijos, kom. Kinijos, Graikijos, na, ir 25-ji valstybė buvo Sov. S-ga išsivertusi knyga į rusų kalbą. Pradžioje jos vertimas tilpo savaitraštyje

BS. AS.

„Vokrug Svieta-Aplink Pasaulį“. Jau 1982 m. Voenizdat Maskvoje išleido tą veikalą knygos formoje.

Knygos turinys yra išgalvotas apie žiauriai beviltiškus laikus, kada nusikaltimai ir brutalumai Amerikoje klestėjo ir buvo pasiekę aukščiausią laipsnį. Tuo laikotarpiu yra iškilęs besirdis, tironiškas FBI direktorius Vernon T. Tynan. Jis stengiasi Kongrese praversti 35-ji konstitucijos papildymą. Pagal pastarąjį bėdos atveju FBI direktorius ir naujai sudarytas Tautinio saugumo k-tas gautų teisę suspenduoti „Bill of Rights“ — pirmuosius dešimt konstitucijos papildymų. Taip pat ir Baltieji rūmai remia šį konstitucijos papildymą. Trūksta tik vienos valstijos ir būtent Kalifornijos, kad šis 35-sis papildymas taptų krašto įstatymu.

FBI direktorius susitinka su Teisingumo ministru (Attorney General) Noah Baxter. Direktoriaus apšviečia ministerį apie savo slaptą planą, kaip kongrese praveisti 35-ji konstitucijos papildymą: to plano slaptžodis „The R Document“. Ministeris, išgirdęs iš FBI direktoriaus to plano smulkmenas, taip išsigąsta, kad jį išrinka širdies priepuolis. Būdamas ligoninėje N. Baxter kviečia pas save naują, jauna energingą teisingumo ministerį Christofer Collins jį painformuoti apie „R doku-

mento“ basias pasekmes, tačiau Baxter, nepasikalbėjęs su Collins, miršta ligoninėje. Naujasis teisingumo ministeris palaipsniui susipažįsta su pavojingai slaptu 35-ju papildymu. Jis taip pat sužino, kad FBI terorizuoja Kalifornijos gyventojus ir politikus, kad toje valstijoje būtų priimtas 35-sis konstitucijos papildymas. Ch. Collins kovoja prieš FBI direktorių Tynan. Pastarasis naudoja prieš ministerį nešvarias priemones, kaip lytinį šantažą ir grasinimą, kad viešumon bus išskeltos Collins žmonos praetis nuodėmės.

Kiek vėliau Ch. Collins sužino apie pirmąjį „R dokumento“ tikrovę: tai Argo miesto įkūrimas Arizonos valstijoje. Šiame mieste jau panaikintos pilietinės-konstitucinės teisės. Argo miestas yra šios programos pradžia, lyg savotiška repeticija. Tokia sistema FBI direktorius numato įgyvendinti JAV, kai tik jis perims krašto valdymą.

Ch. Collins rizikuoja savo gyvybę, stengdamasis sužinoti visas „R dokumento“ paslaptis: jis įsilaužia į FBI būstinę ir jam pavyksta sužinoti tai, ko jis nori: pagal „R dokumentą“ numatyta nukudinti JAV prezidentą ir sukelti tautinę krizę, bėdos atvejį. Jo metu FBI direktorius turi teisę laikinai sustabdyti konstitucijos veikimą ir 35-jo papildymo priėmimas leistų įvesti

numatytą išimtinį stovį visame krašte. Bet Kalifornijos gyventojai balsuoja prieš 35-ji papildymą. Piliečių teisės lieka apsaugotos. FBI direktorius nusižudo ir krizė pasibaigia.

Toks maždaug yra šio išgalvoto romano turinys ir pažiūrėkime, kokius sovietai įveda savo pataisymus, neatsiklausę autoriaus.

Prašo leidimo filmuoti

Visai netikėtai rašytojo agentas Ed. Victor pačiam Wallace pranešė, kad Bielasrusfilm, 98 Leninskij Prosp., Minsk, sugalvojo šios knygos turinį panaudoti vadinamą „miniserijs“ filmo pagaminimui ir demonstravimui Sov. S-gos žiūrovams. Autorius teigia, kad jis, didžiai abejojdamas, kad sovietai gali kokią pakeisti, sutiko su bolševikų pasiūlymu. I. Wallace prielaidžiavo, kad to filmo kūrėjai gali iškraipyti veikalą turinį, parodydami JAV FBI pavojingumą institucija Amerikoje, negu KGB yra Sov. S-je. Tačiau knygoje buvo „laiminga pabaiga“, kur FBI „blogieji“ pralošia geroms jėgoms, sąžiningam jaunam teisingumo ministru. Demokratai laimi. Nejaugi sovietai galėtų iškreipti šį veikalą pabaiga? O gal?

Iškraipymai

Kaip tai buvo numatyta sutartyje, atėjus laikui, sovietai autoriui prisuntė pasižiūrėti video juostas. Rusų kalbos žinovas išvertė tai į anglų kalbą.

Sovietai iš esmės laikėsi veikalą turinio. Tačiau filme įvedė prieš JAV nukreiptas šlykščias propagandas scenas. Kai kurios iš jų yra menkavertės, bet kitos mums pasako apie sovietinį galvėjimą. Taip pvz. knygoje teisingumo ministeris Ch. Collins, ieškodamas tiesos, įsilaužia į FBI būstinę Washingtono, D.C. Sovietai pakeitė, kad Collins įsilaužia ne į FBI štabą, bet į žibalo b-vės būstinę. „Sovietai negali suvokti, kaip jų pačių tarnybos pareigūnas drįstų veržtis į KGB štabą, todėl jie šią sceną taip ir pakeitė“, aiškino autoriui sovietinės realybės žinovas.

Kitas pakeitimas buvo labai stambus nuo turinio nukrypimas. Tai lietuvių Argo miestą. Knygoje šis miestas aprašytas kaip nenormalių išskrypėlių gyvenvietė, kuriai yra suspenduotos pilietinės teisės. Tai, atrodo, sovietams nelabai patiko, nes autorius to miesto aprašymas gal galėtų tiktai ir daugeliui sovietinio tipo miestelių. Taigi sovietų filmo redaktoriai Argo miestą aptvėrė spygliuotais vielų tvora, stropiai saugojama gerai ginkluotų sargy-

binių. Tai buvusi tikra koncentracijos stovykla, kurioje yra bandomi nauji erdvių ginklai be kongreso ir prezidento žinios. Pagal sovietinio filmo režisierius, Argo miestas buvo perpildytas tankų, ant sunkvežimių įrengtų raketų ir šalmuotų karių šioje stovykloje, bandant naujus ginklus yra žudomi JAV piliečiai...

Stambiausias nukrypimas nuo knygos turinio yra filmo pabaigoje. Autoriaus parašyta, kad „Collins iškelia viešumon 'R dokumentą', apsaugoja piliečių teises ir FBI direktorius nusižudo. Demokratija laimi“.

Tačiau Bielasrus mini-serijos filmo kūrėjai sugalvojo daug sudėtingesnę, žiauresnę užbaigą, kur filmo pabaigoje girdimas paslaptinis balsas: „Jeigu 35-tas papildymas praloš, tai FBI direktorius mums daugiau nėra reikalingas. Ar jūs suprantate? Pasiruokite“. Ir kai tautai žalingas 35-tas papildymas pralošia, tai FBI direktorius Tynan stebi pralaimėjimą, sėdėdamas galerijoje. Sovietų žiūrovai mato jo veidą šautuvo teleskopinio taikinio žiedė. Pasigirsta šūvis. FBI direktorius nušautas vietoje. Nešant jo kūną iš pastato kraujas nenustoja varvėti. Vos girdimas būgno balsas lydi šią sceną. Kūną išnešus ir toliau groja laidotuvių muzika. Jo užbaigą žiūrovai mato JAV sukurvintą vėliavą, numestą ant žemės.

Kas norėta parodyti?

Nužudžius FBI direktorių demokratija netriumfuoja Amerikoje. Sovietų žiūrovams persama mintis, kad JAV yra dar kažkas stipresnis už FBI direktorių. Galingai piktas balsas ir toliau kontroliuos Ameriką. Kieno balsas tai galėtų būti? Jis turi priklausyti arba CIA direktoriui, arba JAV generolui, vadovaujančiam karinės pramonės junginiui. Pagal šį filmą JAV valdo ne prezidentas su savo pasirinktu ministru kabinetu, bet „niekam nežinomas asmuo“, taip aiškino autoriui sovietinės tikrovės žinovas.

„Sov. S-gos vyriausybė norėjo savo piliečiams perduoti šį pranešimą: gyvenimas Vakaruose gali atrodyti patrauklesnis, negu Sov. S-je, bet jis yra pavojingas ir supuvenas. Taip pat ir žmonės ten neturi tikros laisvės“, toliau dėstė žinovas.

Moraliniam supuvimui pademonstruoti yra paimti faktai, kaip juos skelbia JAV TV žinių tarnybos vaizduojančios žudynes gatvėse, narkotikų naudojimą. Filme kalbama: „Amerikiečiai galvoja, kad jie tėra vieni iš (Nukelta į 5 psl.)

Lietuvos Vyčių seime Allentown, Pa., Chicagos delegatai su svečiu iš Romos ir vyskupu. Iš kairės: Mary Kinčius, Estelle Rogers, prel. Algimantas Bartkus, Sv. Kazimiero kolegijos rektorius Romoje, vysk. Paulius Baltakis, OFM, Sabina Klatt ir Elbie Kasputis.

Nuotr. V. Rimšelio

DIENAI RIEDANT VAKAROP

Praėjusių dienų nuotyčiai VLADAS RAMOJUS

18

Dabar, kai po daugelio metų rašau šiuos savo praėjusių dienų nuotyčius, Algirdą Brazį pažįstu jau kaip Chicagos Lietuvių Operos veteraną, dalyvavusį beveik visose jos statybose operose, kur tik buvo baritonų partija. Lietuviams masiškai keliantis iš Marquette Parko, Algirdas Brazis su žmona, Marquette nusipirkė daugiaubūt namą, iš priemiesčio kaip tik grįžo į tą seną lietuvių telkinį, kur Algirdas vadovauja Lietuvos Vyčių apygardos valdybai ir su savo daina bei giesme ateina visur, kur tik būna kviečiamas.

Šešiasdešimtinių metų dekados pradžioje lietuvių solistių tarpe ypač išliko dramatinis sopranas Danutė Stankaitytė. Jau gerokai vėliau vieno recitalio proga teko ją užkalbinti.

Apie savąjį, kaip dainininkę kelią Chicagoje Danutė taip pasakojo: „Pas ateitininkus apie 1952 metus buvo mano pirmasis pasirodymas. Tuo pat metu buvo mano pirmasis pasirodymas, tuo pat metu dainavau Dainavos ansamblyje ir buvau pradėjusi mokytis dainavimo pas mano labai gerbiama muziką Stepa Sodeiką. Kiek vėliau Dainavos ansamblio koncerte atlikau ir solo dainas, akompanuojant muzikui Aleksandrui Kučūnui...“

Paklausta, kas ją paskatino pasirinkti dainininkės kelią ir kurie mokytojai lėmė ateiti, Dana Stankaitytė atsakė:

„Kadaise Joniškyje teko girdėti Lietuvos operos solistą Antaną Mazišką, taip pat Vincę Jonušaitę, abu tada palikusių retai gražų įspūdį, privertusius rimtai pagalvoti apie dainavimo meną. Tik tada dar vis galvojau, kad neturiu pakankamai didelio, operai tinkančio balso. Po Stepo Sodeikos ilgiausiai dirbau su Alodija Dičiūte ir ji paliko daugiausia įtakos. Kurį laiką taip pat teko dirbti ir su Metropolitan operos soliste Bianca Soroya, daugiau ar mažiau pasitobulinant operiniam mene...“

Netrukus Dana Stankaitytė kilo į dainos viršūnes. Paklausta, jog kai kas mano, kad pačios talentą pilnu brandumu atskleidė Chicagos Lietuvių opera, ji taip atsakė:

„Taip, man išaugti Chicagos Lietuvių opera labai daug padėjo, nes aplanai solistui susirūsti be operos beveik neįmanoma. Nors, iš kitos pusės žvelgiant, ta pati opera be manęs dar sudarė progos pasirodyti visam būriui ir kitų. Tačiau dalis jų taip ir dingo. Taigi ne visiems Chicagos Lietuvių opera buvo tokia laiminga platforma...“

Šešiasdešimtinių metų dekadai įpusėjant lietuvių visuomeninė, kultūrinė bei jaunimo veikla palyginus naujuose Jaunimo centro rūmuose buvo tokia gyva, kad patys rūmai darėsi per maži. Čia po vienu stogu buvo tęsiama veikla, pradėta lietuvių parapiškos salės, Tremtinių namuose, Lietuvių auditorijos rūmuose ir kitur. Kai Jaunimo centras 1967 metais rengėsi minėti dešimtmėtį ir vėliau rūmus didinti, prašiau ilgoką apžvalginį straipsnį, kurio dalį čia pacituojau:

„Kai prieš keliolika metų automobiliais, tramvajais ar autobusais pravažiavdavome per pietri praeidavom Western gatvę, 56-os gatvės pėtyriniam kampe esančiuose sklypuose augo žolė ir vargu kas iš lietuvių tada pasvajoję, kad po poros metų čia išaugtų svarbiausias Chicagos ir aplinkinių lietuvių židynis, kad čia augs jaunosios kartos, šeštadieninėse lituanistinėse mokyklose besimokydamos lietuvių kalbos, savo tėvų krašto istorijos ir dainų, kad čia kasmet vis nauji būriai augančio jaunimo šoks tautinius šokus, dainuos lietuviškas dainas, kad sekmadieniais subėgę po kelis šimtus jaunuolių į skautų sueigas, ateitininkų susirinkimus, kad jaunas klegesys čia menutis dar daug metų, jau nekaltant apie vyresnius...“

Vargiai kas tada tikėjo, kad tie rūmai daugiau negu dešimtmėčių praėjus dvigubai padidėję ir viršutiniam fasade pasipuosė M. K. Čiurlionio „Vyčių“, bus kartu Chicagos ir aplinkinių lietuvių kultūros centras arba švyturys, po savo stogu jungiantis rinktinis choras, dailininkas, aktorius, rašytojas ir kitus menininkus, kurių įvairiaspalvė kūryba išvijoje išlaiko gyvą kultūrinę raidą.

Negausiam lietuvių žėjūtų būrelių Chicagoje, čia įsikūrus po II pasaulinio karo, kilo mintys pastatyti kokį nors centrą, kuris tarnautų visiems lietuviams. Projektų būta įvairių, tačiau apsisotą prie vieno — prie tokio centro, kuriame galėtų tilti lituanistinės mokyklos, ypač Chicagos Aukštesnioji lituanistinė mokykla. Po ilgesnių svarstymų tam reikalui 56-os ir Claremont gatvių sankryžoje buvo surastas žemės plotas, susidedantis iš dvylikos sklypų.

(Bus daugiau)

MOSŲ KOLONIJOSE

East St. Louis, IL

SENU DRAUGU
SUĖJIMAS

Nekalto Prasidėjimo parapiečiai, atitrukę nuo savos parapijos, turėjo progos ir vėl susiburti, pasimatyti, pakalbėti, pabendrauti. Sukvietė juos vietinis Lietuvos Vėjų skyrius. Daugiausia pasidarbo Petraičių šeima ir parapijos patikėtiniai Tiškai ir Sapoliai.

Gera buvo kalbėtis su šios parapijos mokyklą baigusiu Algium Mogeniu. Algis — inžinierius chemikas, tyrimų ir plėtotės (Research and Development) direktorius J.M. Huber Corporation, Calcium Carbonate Division. Džiaugėsi galėjęs aplankyti savo tėvelius dr. Kazį ir Mariją Mogenius, galėjęs pabuvoti su seniai matytais žmonėmis, pakalbėti gimtąja kalba, pasidalinti gausiais išgyvenimais. Jis savo profesinį darbą keletą metų dirbo Švedijoje. Užklaustas, ar savo patirtimi ir žiniomis nenorėtų pasidalinti su tautiečiais Mokslo simpoziumuose, Algis su džiaugsmu sutiko. Tereikėtų tokių simpoziumų rengėjams jį kontaktuoti.

Kažkodėl jaunimas, gavęs pradžią ir subrendęs šioje aplinkoje, pas mus pasiliktų visam gyvenimui nesirįžta. Baigęs mokslo išsilikėliai, kai kurie net savo tėvus pasiimdami. Taip mūsų skaičius nuolat mažėja. Tačiau yra maža grupelė tikių, kurie prie šių Mississippii pakrančių prisirišo ir čia, šeimas sukūrę, įsitvirtino. Džiaugiamės mes vyresnieji matydami, kad ir jų šeimos jau ima augti, plėstis. Kėmėžiai, Vaitkai, Lauciai, Grybinai džiaugiasi savo krykštajūnais anūkeliais. Visiems jauniesiems tėveliams linkime kantrybės ir neužsūsti ant laurų.

Vasarą esame prapratę laikas nuo laiko subėgti krūvon, gamta pasidžiugti, pasikėminti, pasilinksinti. Pirmasis šių metų subėgimas Grybinų ūkelyje susilaukė svečių net iš tolimos Chicago. Aplankyti savo uošvį ir tėvelį atvyko Dalia ir Jonas Kučėnai, o čia būdami panūdo patikrinti, kokiame aplinkoje ir kompanijoje jų tėvelis linksminasi. Taigi ir jie atvyko piknikan, su mumis kopūs sėbė, dešras kirto, šviežias „rapukais“ gardžiavosi. Mes gi išsiūsoję šveiteime jų atvežtą lietuvišką ruginę duoną ir bandeles su lašunukais. Gera buvo visiems.

„Spindulio“ šokėjai, vadovaujami Rasos Poskočimienės-Solūnaitės, šoko St. Louis mieste kasmet ruošiamame festivalyje. Jų pasirodymas buvo gyvas, įspūdingas ir meniškasis. Atrodė, kad jie

skrieja oru neliesdami scenos grindų. Taip ir žiūrovą emė ūpas kojas pakilnoti. Malonu buvo prieš svetimuosius pasididžiuoti lietuvišku tautiniu menu. Gera būtų, kad mes tokią programą galėtume suruošti po stogu, kur nebūtų triukšmo ir netvarkingos, palėbauti susirinkusios masės, nuolat šen ir ten suvančių žmonių. Manau, kad yra neprasminga ir nuostolinga šitokio lygio programą nusiviesti betiksliai pasismaginimo ieškančios masės mindžiojimui.

Paskutinius penkerius metus parapijos patikėtinis buvo Bronius Tiškus, o jo žmona Agota darbščiausia jo padėjėja, finansų tvarkytoja. Šie du žmonės kuo nuoširdžiausiai rūpinosi šventovės pastatu, parapijos ekonomine sveikata ir jos narių savijauta ir pasitenkimu priklausant lietuvių Nekalto Prasidėjimo parapijai. Daug įtemptų valandų Tiškai paaukojo saviškių nauda. Už jų nuoširdžias pastangas dėkingi visi jos nariai.

Bepiknikaujant ar besimeldžiant seniai jau nebeatome mūsų darbščiosios šeimninės Joanos Gerčienės. Likimas taip jau lėmė, kad širdies negalavimai paguldė ją lovon. Kas kartą susitikę jos pasigendame ir geru žodžiu ją paminim. Manau, kad visi ją pažinę geru žodžiu ar nuoširdžia malda padės jai sveikti.

Z. Grybinas

Beverly Shores, IN Worcester, MA

SPAUDAI REMTI
GEGUŽINĖ

Beverly Shores Lietuvių klubas yra viena iš tų organizacijų, kuriose lietuvių kelios kartos tarpusavyje gražiai, kilniai sugyvena. Klubo veikla buvo pradėta prieš 30 metų, kai šioje vietovėje įsikūrė kelios lietuvių šeimos. Šiandien Lietuvių klubui priklauso per 80 narių. Beverly Shores lietuvių kolonija didėja ir vis daugiau persikelia čia gyventi iš Chicago. Buvę savaitgalio svečiais, dabar nuolatiniai gyventojai, yra aktyvūs klubo nariai — dr. Gediminas ir Vanda Balukai, dail. Jurgis Daugvila, dail. Adolfas Valeška, sol. Jonas ir Natalija Vazneliai.

Džiugu, kad Lietuvių klubo nariai tarpusavyje gražiai sugyvena. Lietuvių darbuose bendrauja baltininkai, bendruomenininkai, altininkai, vlikininkai ir „bepartviai“, tik tų paskutiniųjų vargu ar yra... Surinktos aukos padalinamos skirtoms organizacijoms, o uždirbti pinigai rengiant gegužines, rudens balius, skiriami spaudai.

Lietuvių klubo rengiama gegužinė įvyks rugpjūčio 24 d.,

Brighton Parko lietuvių festivalyje. Iš kairės: St. Stasiūnas, Rūta Mingelaitė, Ev. Ozelenė, Sabina Klatt, Illinois gubernatoriaus James Thompson, Bery Zibas, Terry Vaitkus ir Helen Mingelienė.

sekmadienį, 1 val. p.p. Jony-nų gražiam ūkyje, kur dideli vaismedžių sodų supa eglių miškas. Įprasta, kad suvažia-vę į gegužinę rytmetį pralei-džia poilsiaudami prie ežero, kiti rinkdami vaisius. Beverly Shores apylinkėje yra daug uogynų, vaisių sodų, daržovių ūkių. Apie 1 val. p.p. išky-lautojai kviečiami susirinkti Jony-nų ūkyje, kur prasidės gegužinė ir dienos vaisės. Svečiams numatoma staigmena. Jei kulinarija yra val-gių gaminimo menas, tai ši kartą pateiktas maistas — specialus lietuviškas patiekalas — pasižymės kulinari-jos didybe.

Koresp.

SPORTAS EUROPOJE

K. BARONAS
Mūsų korespondentas Europoje

Siemetinės pasaulio ledo ritulio pirmenybės įvyko Maskvoje. Jas laimėjo S. S-gos rinktinė baigmėje po sunkios kovos įveikdama Švediją 3:2. Vokietijos televizija transliavo 23 rungtynes, tad susidariau bendra rinkinių ir pačių pirmenybių vaizdas. Iš anksto turiau pasakyti, kad Maskvos žaidimo lygis neprilygo pereitų metų Prahos, kada beveik visos rinktinės (ypač trys pirmosios) demonstravo gana aukštą žaidimo klasę. Siemetiniuose susitikimuose nesimatė aštrių kovų, gražių derinių. Tiesa, čia išsiskyrė pirmas S.S-gos penketukas su Makarovu, Fetisovu ir kt. žaidėjais, kurie lengvai patektų į kiekvieną NHL klubą. Bet baigmėje tas penketukas buvo „užsachotas“, paėmus švedams gynybinį žaidimą. Galutinė pirmenybių lentelė tokia: 1. Sov. Sąjunga, 2. Švedija, 3. Kanada, 4. Suomija, 5. Čekoslovakija (pernykštieji meistris), 6. JAV, 7. Vakarų Vokietija, 8. Lenkija. Pastaroji valstybė turi apiešti pasaulinę klasę, o jos vietą ateinančiais metais užims Šveicarija.

Tikrovėje, Lenkija ledo ritulio gyvenime nevaidino didelės rolės. Tiesa, du kartus ji laimėjo Europos vicemeisterio vardą ir tai tik dėka Krokuvos „Cracovia“ komandos garsaus trejetuko — Volkovski, Kovalski, Marchevčik. Jie žaidė Prahoje prieš nepriklausomą Lietuvos rinktinę. Lenkija įveikė Lietuvą pasekme 7:1, nors spauda rašė, kad kaip ir krepšinio rinktinėje Lietuva buvo sustiprinta amerikiečiais, taip ir ledo ritulio lietuvių sustiprins Kanados atstovai. Tokie lenkų spaudos svaičiojimai kiek išgąsdino Lenkijos žaidėjus, tačiau jie tuoj pat pastebėjo, kad mūsų rinktinėje jokių kanadiečių nebuvo.

Krokuvos komandą mačiau keletą kartų Vilniuje, žaidžiant prieš vietos geležin-keičių „Oginsko“ klubą. Atgavus Vilnių, trys to klubo žaidėjai — Kelmas, Andžijauskas ir Stanišauskas 1940 m. buvo pakviesti į Lietuvos rinktinę. Deja, pralaimėta Estijai Kaune 2:1 ir Taline 2:0. Ateinančiais metais pirmenybės vyks Vienoje ir savaitę vėliau, t.y. nuo balandžio 17 d. iki gegužės 2 d. Tokį nutarimą padarė tarptautinė ledo ritulio sga, sutekdama galimybę sustiprinti savo rinkines Klevo lapo ir JAV atstovams. Mat, tuo metu jos galės pasirinkti žaidėjus ne iš penki klubų, bet iš trylikos, kadangi NHL, pirmenybės pasiekė Stanley taurės pusbaigmę. Juk tikrovėje siemetinės pirmenybės Kanadai atstovavo „B“ rinktinė, o JAV — koledžių mokiniai (televizijos komentatorius

Poezija tai protas, nudažytas jausmais.

CLASSIFIED GUIDE

OPPORTUNITIES

PALMER HOUSE AND TOWERS

Known for its reputation and tradition, is currently accepting applications for the following positions:

- Cooks
- Carpet shampooers
- Housekeeping
- Banquet set up
- Silversmiths
- Dishwashers

You must possess excellent communication skills (must speak and understand English) and a positive personality. Experience preferred. Good starting salary and benefits. Please call for an appointment. 917-7235.

Palmer House
State and Monroe

Ieškoma moteris gyventi ir prižiūrėti vyresniąją moterį. Reikia pagaminti maistą ir pavalyti butą. Pageidaujama šiek tiek susikalbėti anglškai. Duodamas kambarys, maistas, alga ir 1 laisva diena per savaitę. Kreiptis tel. 863-6683.

IRNUOMOJAMA — FOR RENT

67-tos ir Whipple apyl. išnuomojami naujai dekoruoti apšildomi butai po 3 1/2 ir 4 kamb., po 1 miegamą. \$295 ir \$315 mėnesį. Pensininkams nuolaida.

Skambint 779-6193.

MISCELLANEOUS

10% — 20% — 30% pigiau mokėsit už apdraudą nuo ugnies ir automobilio pas mus.

FRANK ZAPOLIS

3208 1/2 West 95th Street
Tel. — GA 4-8654

MASTER PLUMBING

Licensed, Bonded, Insured

Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai. Flood control. Užsiskimę vamzdžiai išvalomi elektra. Palikite pavardę ir telefoną — lietuviškai.

SERAPINAS — Tel. 636-2960

A VILIMAS MOVING

Tel. 376-1882 ar 376-5996

AUSTIN HOME IMPROVEMENT CO.

Single and flat roof specialists. Aluminum siding, soffitt, fascia and gutters. Thermal replacement windows. Room additions and basement remodeling. Kitchen and bathroom remodeling. Custom carpentry and masonry service. Concrete and tuck-pointing. Drywall and painting. COMPARE OUR PRICES AND SAVE 637-5955

POPULAR LITHUANIAN RECIPES

Nauja devintoji laida
Suredagavo
Juzė Daužvardienė

Šiomis dienomis „Draugo“ spaustuvė atspausdino devintąją laidą šios populiarios virimo knygos.

Tai geriausia dovana naujoms žmonoms ar marčioms. Daugelis apdovanojo kitataučius supažindindami juos su lietuvišku maistu ir virimu. Šios knygos susidomėjimas ir pasisekimas tarp lietuvių ir kitataučių visuomet buvo didelis.

Kaina su persiuntimu \$6.50
Illinois gyventojai moka \$6.94
Užsakymus siųsti:

DRAUGAS,
4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Apsimoka skelbtis dien. „DRAUGE“.

nes jis plačiausiai skaitomas lietuvių dienraštis, gi skelbimų kainos yrr vi-stems prienamos.

REAL ESTATE

RE/MAX REALTORS GREIT PARDUODA

pagalba galite nusipirkti ar parduoti namą mieste ir priemiesčiuose. Sąžiningai patarnaus

J. BACEVIČIUS
BELL-BACE REALTORS

6529 S. KEDZIE
778-2233

Creative investors. A solid 1 story brick building with 2 apts. plus lounge and hall with performance stage. Full basement. 2 year roof. Must see to appreciate. On Lithuanian Plaza

Call today — 776-0580. Ask for Gomez

RE/MAX REALTORS GREIT PARDUODA

RIMAS L. STANKUS

361-5950 636-6169

Norintieji PIRKTI ar PARDUOTI NAMUS per šią istaigą, prašome paminėti, kad esate arba norite būti Rimo Stankaus klientais. Nuosavybės įkainavimas nemokamas.

Parduodamas mūrinis 6 kamb. namas, apšildomas radiatoriais. Savininkas išsikelia iš Chicago. Agentai prašomi nesikreipti. 6538 S. Albany. Telefonas 778-2817.

No. 669 — Pravažiukite — gyventojų netrukdykite — 3533 West 66 Place, 6 kamb. mūrinis. 3 dideli miegamieji, modern. virtuvė ir vonia. Didelis sklypas su šoniniu įvažiavimu į naują 2-ju mas. garažą. Pusiaur įrengtas rūšys. Aluminijaus soffit ir fascia. Nauji žiem. langai. Naujai dažyta viduje ir lauke. Uždaras porčius galėtų būti TV kamb., ar ketvirtas miegamasis. Tuojau galima užimti. Pusė bloko iki parko. Įmokėti \$3.100. Skambinkite dabar.

No. 652 — 57th & St. Louis — Giminingas gyvenamas arba pelno uždirbimas — 5 kamb. mūr. namas su 2 didž. mieg. ir uždaryta apšildoma veranda. Geras 3 mieg. rūšio butas motinai arba išnuomavimui. 2 mas. garaz. naujas katalas, naujai įvesta elektra, ir nauji kilimai. Puikus parkyns — tik \$49,900. Skambinkite dabar.

No. 657 — 67-ta ir Lawndale. 6 kamb. mūr. namas su šoniniu įvažiavimu. 3 karališki mieg., 1 1/2 prausyklos, įrengtas rūšys, centrinis šaldymas, didokas sklypas su šoniniu įvažiavimu, nauja krosnis ir stogas, 2 mas. garaz. Ilgai neliks parduotumui. Skambinkite dabar.

No. 667 — „Custom“ Charboneau. pačio savininko statytas namas. 68-ta ir Hamlin. Vertas gyventi karaliui, ypatingai didelis namas „custom“. Charboneau pačio statytas. 20 p. virtuvė, 20 p. virtuvė su daug gražių medinių spintelių, 40p. sklypas su šoniniu įvažiavimu, ypatingai švarus rūšys, 2 mas. garazės, namas geram stovyti, gerame bloke. Skambinkite dabar.

No. 676 — Pravažiukite — gyventojų netrukdykite 3650 W. Marquette 2-ju butu po 5 kambarius „sided“ namas, kiekviename bute 2 mieg., moderni virtuvė, pilnas rūšys. Didelis sklypas, 2 mas. garazės. Po susirinkimo nuomos, tikrai 260 dol. per mėnesį mokėstis už namą. Skubėkite, skambinkite dabar.

No. 673 — Pravažiukite — gyventojų netrukdykite 6024 S. Whipple — tikrai \$39,900. 6 kamb. mūr. namas, 3 didž. mieg., moderni prausykla, pilnas rūšys, 2 mas. gar., daug priedų. Skambinkite dabar.

AR NORITE PARDUOTI?

Savo namą galite parduoti, tik pasiskambinkite telefonu. Mūsų pardavėjai sėkmingai jums patarnaus. Mes jums galime padėti, nes daugiau stengiamės. Namu įvertinimui skambinkite skubiai — dabar.

O'BRIEN FAMILY REALTY

Tel. — 434-7100

Dienraščio „Draugo“ administracijoje galima pasirinkti įvairių liaudies meno darbų: medžio, keramikos ir drobės.

Užsakymus siųsti:

DRAUGAS, 4545 W. 63rd St.,
Chicago, IL 60629

Beverly Shores Lietuvių klubo valdyba. Iš kairės: sekr. Rūta Arbacia, vicepir. Marija Vilutienė, pirm. Suzana Galiniene, izd. Meilutė Rulienė ir vicepir. Leonas Nekus.

Nuotr. V. Kasniūno

A.A. PULK. LT. BRONIUS BASIULIS

Gegužės 17 d. mirė buvęs Lietuvos kariuomenės pulkininkas leitenantas Bronius Basiulis, gyvenęs Long Beach, California. Pulk. lt. Br. Basiulis su žmone Petrule buvo aktyvūs savo laiku visuomeninėje veikloje Lietuvoje.

Gyvendami Long Beach, jie visuomet dalyvaudavo parenkimuose: Lietuvos kariuomenės atkūrimo ir Vasario 16 minėjimuose bei kitose tautinėse šventėse. Pinigais rėmė lietuvių reikalus ir Lietuvos vadavimą. Skaitė plačiai lietuvišką spaudą, domėjosi politiniais pasauliniais reikalais ir laukė Lietuvos nepriklausomybės.

Pulk. lt. Br. Basiulis yra nusipelnęs Aukštųjų sūnus. Jis buvo santūrus, švelnus būdo, turėjo įgimtą mandagumą. Br. Basiulis visa siela ir širdimi mylėjo savo tėvynę Lietuvą. Jautriai pergyveno Lietuvos okupaciją.

Br. Basiulis gimė 1895 m. rugsėjo 7 d. Kalesninkų km., Lydos apskrityje. Pradžios

mokyklą baigė gyvendamas pas tėvus. Tėvai turėjo didelį ūkį. Šeimoje augo trys sūnūs ir trys dukros: Bronius, Antanas, Vincas, Razalija, Elena ir Janina. Vincas paveldėjo iš tėvų ūkį. Antanas išvyko laimės ieškoti į Ameriką. Čia sukūrė šeimą bet sulaukęs senatvės mirė rytinėje v. 1980 metais. Brolis Vincas prieš kelis metus mirė, o seserys dar gyvena okupuotoje Lietuvoje.

A. a. plk. lt. B. Basiulis

kun. dr. V. Cukuras. Jis kasdien per Mišias pasakydavo ir prasmingą, susimąstytą vertinant pamokslą. Uždarant Savaitę Mišias laikė vyskupas Antanas Deksnys.

Pažymėtina, kad į Studijų savaitę atvyko ir mūsų iškilioji solistė Lilė Šukytė su vyrų prof. Vasyliūnu.

Vieną pusdienį visi dalyviai dviem autobusais lankė gražiausią Austrijos kampelį — ežeringąjį Salzkammergut. Visą savaitę veikė šalia austrų dailininkų, ir dvi lietuviškos parodos: tautodailės ir išskirtinai puiki Prano Gailiaus grafikos darbų paroda.

Čia rašantysis viena proga Savaitės dalyviams priminė, kad nuo tos vietos vos už vienos mylios buvo lietuvių tremtinių Glasenbacho stovykla, kurioje pusantrų metų gyveno didysis mūsų rašytojas Vincas Krėvė. Jis šias visas vietas mėgdavo pėsčias lankyti. Dabar stovyklos vietos nei žymės, bet netoli esantis Elsbehten kaimelis su barokine bažnytele, kur ir Krėvė mėgdavo lankyti, tebystovi nepalistas.

Kitais metais Europos lietuvių studijų savaitę bus Londono nuo liepos 26 iki rugpjūčio 2 d., o po dvejų metų Vasario 16 gimnazijoje, V. Vokietijoje. Gaila, kad londoniške Savaitė nesuderinta su krikščioniškos minėjimo Romoje birželio 14 d. Tada daug kas iš tolimųjų kraštų galėtų dalyvauti ir Studijų savaitėje.

Apskritai tariant, Savaitė buvo gražiai suorganizuota ir pravasta, turininga. Buvo gera proga susitikti su senais pažįstamais arba naujų draugų įsigyti.

Č. G.

vos į Vokietiją ir apsigyveno mažame miestelyje Pasterwalde, Bavarijoje. Basiuliai su šeima persikėlė gyventi į Augsburgą lietuvių stovyklą. Ten išgyveno apie 4 metus laiko. Basiuliai emigravo į JAV ir apsigyveno Worcesteryje. Vėliau persikėlė į Kaliforniją ir apsigyveno Long Beach prie Ramiojo vandenyno. Br. Basiulis gavo darbą gumos fabrike ir dirbo, kol išėjo į pensiją. Abu sūnūs baigė aukštuosius mokslus. Vienas gyvena Gardenoje, o antras Redondo Beach su šeimomis. Pulk. lt. Br. Basiulis priklausė šioms lietuvių organizacijoms: LKV „Ramonės“ skyriui Los Angeles, Juozo Daumanto šaulių kuopai, L.B-nei, Radio valandėlei ir Long Beach Lietuvių klubui.

A. a. pulk. lt. Br. Basiulio kūną iš Long Beach atlydėjo į lietuvių Šv. Kazimiero bažnyčią ir rožinį sukabėjo prel. J. Kučingis gegužės 19 d. 7:30 val. vakare. Gegužės 10 d. 9:30 val. ryto atnašavo šv. Mišias už pulk. lt. Br. Basiulio sielą prel. dr. V. Bartuška ir palaidėjo palaikus į Long Beach All Souls kapines apie 20 automobilių.

Prie karsto budėjo sav. kū-

rėjas Vyčio Kryžiaus kavalierius pulk. lt. Andrašūnas, sav. kūrėjas avia. kpt. Gr. Radvenis, sav. kūrėjas eil. Myk. Barauskas, J. Kazakevičius, J. Venckus, Uksas, lt. Ant. Bulota, Vl. Gilyš, J. Narkevičius, š. J. Paplauskas ir kt. Karštą nešė sūnus Algirdas Basiulis, anūkas leit. Algis Basiulis, Ant. Bulota, Vl. Gilyš, J. Uksas, J. Paplauskas, Vl. Šimoliūnas, dr. Kantvis ir kt.

Laidotuvėmis rūpinosi sūnus Gediminas ir Algirdas Basiuliai. Laidotuvių ceremonijas pradėdavo vietos LKV „Ramonės“ skyriaus pirm. lt. Vladas Šimoliūnas ir atsiveikino ramovėnų, šaulių ir L. B-nės vardu, žodį tarė dr. Kantvis Long Beach Lietuvių klubo vardu. Po to buvo sugiedota „Marija Marija“ ir Lietuvos himnas. Ta proga Vl. Šimoliūnas nuėmė nuo karsto Lietuvos vėliavą ir įteikė našlėi Petrulei Basiulienei ir šeimos vardu pakvietė laidotuvių dalyvius pietums į restoraną Long Beach.

Nulūdę liko žmona Petrutė, sūnus Gediminas ir Algirdas su šeimomis, seserys okupuotoje Lietuvoje, giminės ir artimieji bičiuliai.

Kazys Karuža

Salzburgas su išlikusia vidurinių amžių tvirtove ir tolimoj Untersbergu, dviejų kilometrų aukštieji Alpių kalnai.

BRAVO EUROPOS LIETUVIAI!

Studijų savaitės įspūdžiai

Salzburgas — nuostabus miestas savo sena architektūra, baroko bažnyčiomis, rūmais, pilimis, sodais, fontanais, Alpėmis ir visa gamtos aplinka, žinomas turistinis centras, šalia Vienos labiausiai lankoma Austrijos vietovė. Dar daugiau žinomas kaip muzikos centras, Mozarto gimtinė, rugpjūčio mėnesį vykstančiais muzikos festivaliais, į kuriuos suvažiuoja pasaulio muzikos ir dainos žvaigždės. Ir tokioj rinktinėj Europos vietovėj šiemet nuo liepos 27 iki rugpjūčio 3 d. įvyko Europos lietuvių 33-ji Studijų savaitė. Geresnis pasirinkimo vietos ir laiko atžvilgiu negalėjo būti. Suva-

ziavo veik iš visų Europos kampelių, daugiausia iš V. Vokietijos. Buvo ir iš Amerikos apie 20 (pernai amerikiečių buvo daugiau — 55), keli iš Kanados, pora iš Saudi Arabijos. Viso galėjo būti apie 130 dalyvių. Organizaciniais reikalais daugiausia rūpinosi Austrijoj, Tirolj, gyvenanti rašytoja Irena Naudžiuonaitė-Joerg. Jai padėjo kita Irena — Aušra Aušrauskaitė-Kaesti (gyv. Šveicarijoj) ir M. Bajorinas (Anglijoj). Moderatoriais buvo dr. K. Girnius, dr. A. Kušlys ir dr. J. Norkaitis. Savaitės dalyviai gyveno ir naudojosi visomis rūmų salėmis, biblioteka, plačiu sodu, parku, priklausantiu arkivyskupijai tokiems ir panašioms suvažiavimams, studijoms, rekolekcijoms. Pastatas naujas, ultra modernios statybos, patogus tokiems reikalams. Kaina buvo labai žema, maistas geras, patarnavimas be priekaištų. Geresni patalpų irgi negalima buvo rasti: ramu, daug žalumynų, beveik laukuose, o miesto centras — apie pusantrų mylios, lengvai pasiekiamas autobusais.

Paskaitos vienos vyko tuoj po pusryčių, kitos po vakarienės, tai popiečiai buvo laisvi, galima miestą lankyti. Dr. Juozas Girnius skaitė apie lietuvių filosofijos pradinius — Bytautą, Dovydaitį ir Šalkauskį; dr. Povilas Reklaitis — Salzbūrgiečių imigracija į Lietuvą 18 amžiuje; kun. Foerg — „Was kann Oesterreich fuer Litauen tun?"; dr. Paulius Rabikauskas, SJ — Krikščionybės įvedimas į Lietuvą; dr. Kęstutis Girnius — Branduolinių ginklai (strategija ir dorovė); Vincas Natkevičius — Vytautas Mačernis; dr. Alfred Bammeberger — Baltistikos pozicija indoeuropiečių kalbos tyrinėjimuose; dr. Violeta Kelertienė

— Lietuvio santykis su gamta mūsų prozoje; kun. dr. Volde-maras Cukuras — Teologijos laukas po Vatikano II susirinkimo. Turėjo atvykti ir skaityti paskaitą ir kun. dr. Antanas Paškus, bet po sunkios automobilio katastrofos negalėjo to padaryti.

Dar buvo ir daugiau nenumatytų paskaitų; viena jų buvo kun. Alfred Franzkeit, susilaukusi nemažo dėmesio, kai jis skaitė savo sklindžius lietuvių poetų posmų vertimus į vokiečių kalbą.

Nemaža staigmena buvo, kai lietuviškąją savaitę aplankė du žymiausi Salzbūrgo piliečiai — arkivyskupas Karl Berg ir burmistras. Arkivyskupas su lietuviams praleido net tris valandas, vakarieniavo, kalbėjosi, pasakė gražų žodį. Jį pasveikino dr. J. Norkaitis, priminė Lietuvos tikinčiųjų bėdas ir padėkojo, kad salzbūrgiečiai, palaikydami ryšius su Vilniumi, aniems šeiminkams perduoda ir mūsų rūpesčius persekiojamais broliais. Burmistras atvyko paskutinį vakarą ir, nežiūrind, kad tai festivalių metas, ir turi šimtus kitų svečių iš viso pasaulio.

Priepaskutinį vakarą buvo solistės Ginos Čapkauskienės recitalis. Dainavo lietuvių ir pasaulinių kompozitorių dainas ir arijas. Jai akompanavo prof. Vytenis Vasyliūnas. Paskutinį vakarą buvo Tėvynės valandėlė. Jautri žodį tarė ir programą pradėd Saulius Kubilius, o su savo kūryba pasirodė Eglė Juodvalkytė, tas pats Kubilius, Irena Joerg (jos kūrybą skaitė Daiva Markelytė-Repeckienė) ir Česlovas Grincevičius. Po kelias dainas sudainavo sol. Gina Čapkauskienė ir sol. Ričardas Daunoras. Savaitės kapelionu buvo

Sov. S-ga šmeižia...

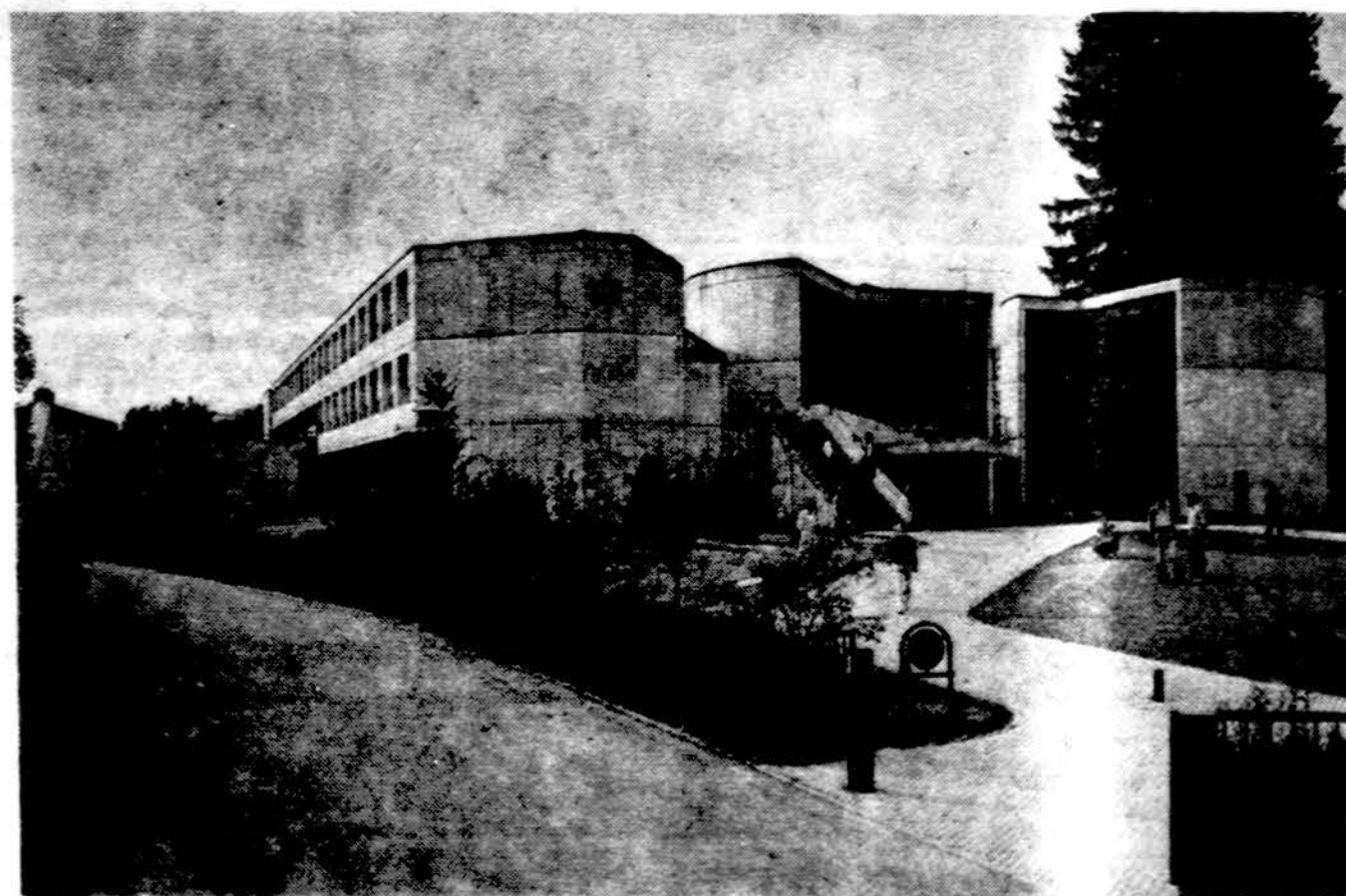
(Atkelta iš 3 psl.)

geriausių. Bet ar tikrai jau taip yra? Rimti nusikaltimai JAV įvykdomi kas dvi sekundes! Nužudymai kas 23 minutes. Moterų išžaginimas kas 6 minutes. Šiame filme amerikiečiai aktorai šaržuojami kaip kreivaveidžiai, kreivavaikai tipai. Amerikos piliečių lytinio gyvenimo idealizavimas parodomas kalėjimuose, kur sargai džiūgauja, skaitydami pornografinius žurnalus. Prostitutė yra paguldama į teisingumo ministerio Collins lovą. FBI direktorius Tynan žiūri TV programą su nuoga šalia jo sėdinti moterimi. Be to, sovietai persėdė ir FBI valdininkus, parodydami, kad jų yra pilna visa Amerika, besistengiančių įrengti mikrofonus visuose kampuose.

Knygos autorius skundžiasi milijoninei JAV „TV Guide“ skaitytojų masei, kad Sov. S-gos TV miniserijos gamintojai iškonveikė jo veikalą. Tikrai ar knygos autorius gyvena šiame ar daug pasaulyje? Ar jis nežinojo, kad parduoda savo knygos teises filmuoti falsifikatorių vyriausybei?

Straipsnio užbaigai autorius cituoja savo draugo, rusų komunizmo realybės žinovo, nuomonę. Pastarasis kaip tik buvo Maskvoje, kai buvo šis filmas demonstruojamas. Jis pareiškė: „Jūs išsigastumėte pamatę tokį baisų filmo sukūrimą. Kaip aš jums beaiškinčiau, negalėčiau jus tinkamai paruošti, kad jūs suprastumėte, kaip šis jūsų romanas buvo iškraipytas, kad pasitarnautų sovietinei propagandai. Actiū Dievui, kad mes gyvename Amerikoje“. Autorius tepridėjo „Amen“.

Mano nuomone, jeigu eini su velniu riešutauti, tad tikėkis, kad ne tik riešutų nerasi, bet ir terbos neteksi. Visokiu atveju autorius I. Wallace pasitaravo sovietinei propagandai.

Rūmai, kuriuose vyko Europos lietuvių studijų savaitė Salzburg.

Brangiai motinai, uošvienei ir močiutei

STASEI STATKEVIČIENEI

mirus, dukteris — ALIUTE ČIZINAUSKIENE, NI-JOLĖ KAVECKIENE ir jų šeimas liūdesio valandoj nuoširdžiai užjaučiame.

Janina Ūsienė
Gražina ir Ričardas Pauliukoniai
Lili ir Vladas Bložės

GAIDAS—DAIMID

E U D E I K I S

TRYS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS PATARNAUJA IR CHICAGOS PRIEMIESČIUOSE

4330-34 S. California Avenue
Telefonai — 523-0440 ir 523-9852

4605-07 South Hermitage Avenue
Telefonas — 927-1741-1

4348 S. California Avenue
Telefonas — 523-0440

P E T K U S

MARQUETTE FUNERAL HOME
TĖVAS IR SŪNUS

2533 West 71 St., Chicago
Telefonas — 476-2345

1410 So. 50th Av., Cicero
Telefonas — 863-2108

STEPONAS C. LACK ir SŪNŪS
LACKAWICZ

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

2424 West 69th Street — Tel. RE 7-1213
11028 Southwest Hwy., Palos Hills, Illinois
Tel. — 974-4410

VASAITIS — BUTKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

1446 South 50th Avenue
Cicero, Illinois

Telefonas — 652-1003

APLINK MUS

x Prel. Kazimieras Dobrovolskis, Romoje atšventęs savo kunigystės 50 metų sukaktį, atvyko iš Romos pas savo gimines ir pažįstamus į Ameriką ir Kanadą. Rugpjūčio 19 d. lankėsi Chicagoje ir apsisėjo pas savo draugą F. Valaičio šeimą. Svečias aplankė vysk. V. Brizgį, Marijonų vienuolyną, Chicago miesto centro idomesnius pastatus ir įstaigas. Rugpjūčio 20 d. jis išvyko į Miami, Fla.

x Andrius Valavičius iš Montrealio yra atvykęs į Chicago ir apsisėjęs pas lietuvių jėzuitus. Jis lanko Chicagoje gyvenančius pažįstamus ir draugus, taip pat renka medžiagą savo disertacijai. Ta proga jis aplankė „Draugo“ redakciją, painformavo apie savo studijas ir darbus. Chicagoje dar pabūs apie savaitę laiko.

x Vyresnio amžiaus ir negalinčių dirbti Chicago departamentas prašo pranešti, kad rugsėjo 28 d., sekmadienį, 1 val. p.p. bus senelių pagerimas ir jiems ruošiamas vaisis 5515 N. Lincoln Ave. Kviečiama ir spauda su seneliais pasikalbėti ir juos nufotografuoti.

x Inž. Vytautas Vidugiris, Rancho Palos Verdes, Cal. visuomenininkas, mūsų garbės prenumeratorius, rėmėjas, su prenumeratorių prašymu mokesčių atsiuntė visą šimtine lietuviško žodžio paramai. Inž. Vyt. Vidugiris ir toliau laikome garbės prenumeratorių sąrašą, o už mielą auką tariame nuoširdų ir didelį aciu.

x Genė I. Rimkus, Western Springs, Ill. lietuviškų darbų ir lietuviško žodžio rėmėja, pratęsė „Draugo“ prenumeratą su visa šimtaine ir prierašu: „Siunčiu kuklią auką“. G.I. Rimkū skelbiame garbės prenumeratorė, o už realią paramą dienraščiui tariame nuoširdų ir didelį aciu mūsų mielai rėmėjai.

x Gediminas Lapėnas, Deltona, Fla. Vytas Butkus, Chicago, Ill. gražino laimėjimų šakneles su 15 dol. auka. Nuoširdus aciu G. Lapėnas dar pridėjo ir prierašą: „Linkiu jums geriausias sėkmės“. Dėkojame.

x Kostas Kybartas, Miami Beach, Fla. per buv. Lietuvos valstybinės operos solistę Antaniną Dambrauskaitę paaukojo „Draugui“ 50 dol. Nuoširdus aciu už mielą ir realią paramą.

x Po 7 dol. atsiuntė auką: Alfonsas Kazickas, Philadelphia, Pa., A. Pietarienė, Kearny, N.J., Albertas Stočkus, Chicago, Ill., A. Obearskis, Hamilton, Kanada, M. Čepulis, Philadelphia, Pa. Visiems nuoširdus aciu.

x Už a.a. Vinco Viskantės siela, šv. Mišios bus atnaujamos rugpjūčio mėn. 24 d., 11:15 val. r. Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Prašome mirusių prisiminti savo maldose. (pr.)

ARAS
Dengiamie ir laisvoms visu. tautų STOGUS
Su aukštu patyrimu, esame apdirbami. Pats prižiūri darba.
ARVYDAS KIELA
737-1717
arba tarp 10 v. r. ir 8 v. r.
Tel. 434-9635

x Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas Teodoras Blinstrubas ir vice-pirmininkas dr. Vladas Šimaitis vyksta į Clevelandą, kur rugpjūčio 23 d. Lietuvių namuose bus Vliko kviečiamas organizacijų primininkų ar jų atstovų pasitarimas Lietuvos reikalų iškelimo Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje Vienoje reikalais ir bus svarstomi kiti Lietuvos bei iševijos veiklą liečią klausimai.

x Sound of Music — kiekvienam matytinas reto grožio filmas video pagalba bus rodomas šį sekmadienį nuo 2 v. p.p. Alvedo pažmonyje Lietuvių sodyboje. Kun. Juozas Juozavičius kilnios mintys. Kraujospūdzio matavimas. Alvedo gėrybėmis pasidalinimas. Šalta užkanda. Visi laukiami.

x „Laivas“, liepos - rugpjūčio nr. 4, religinio tautinio gyvenimo dvi mėnesinis žurnalas, išėjo iš spaudos. Jame rašo kun. J. Vaišnora, kun. J. Vaškas ir kt. Redaguoja kun. Juozas Vaškas, MIC.

x Birutė ir Petras Buchai, Oak Lawn, Ill. visuomet priima kvietimą dalyvauti „Draugo“ bankete ir tuo pačiu prisideda prie dienraščio paramos. Šiais metais pirmieji įsigijo bilietus. P. Buchas yra visuomenininkas. ALTos centro valdybos ir ALT sąjungos valdybos vicepirmininkas.

x W. Rask ir Alex Lauraitis, American Travel Service Bureau savininkai, 9727 S. Western (tel. 312-238-9787), Chicago, Ill., sutiko paimti 10 asmenų stalą į „Draugo“ metinį banketą rugsėjo 28 d. Martinique, Evergreen Park. American Travel Service Bureau vadovai visuomet dalyvauja „Draugo“ bankete, o dienraštį paremia komerciniais skelbimais.

x Elena Lembergienė, Agoura Hills, Cal. mūsų nuoširdi rėmėja, garbės prenumeratorė, pratęsė „Draugo“ prenumeratą ir jo paramai pridėjo 27 dol. E. Lembergienė ir toliau laikome garbės sąrašą, o už mielą auką nuoširdus aciu.

x Birutė Lesevičiūtė, Chicago, Ill., Anthony Telson, Miami, Fla. gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas paaukojo po 15 dol. dienraščio stiprinimui. Labai dėkojame.

x Amalia Jagutis, Ormond Beach, Fla., Vacys Rutkauskas, Chicago, Ill., Alfonsas Rauckinas, Lockport, Ill. už gražintą laimėjimų šakneles ar pratesdami prenumeratą, atsiuntė po 10 dol. aukų. Labai dėkojame.

x Inž. Vladas Stropus, Lietuvių operos narys, Juozas Steponaitis, abu iš Chicago, gražino laimėjimų šakneles ir kiekvienas paaukojo po 20 dol. dienraščio palaikymui. Nuoširdus aciu.

x Rašytojas Vladas Vaiionis, Munster, Ind. gražino laimėjimų šakneles su 21 dol. auka. Nuoširdus aciu.

x Reikalingas sąskaitininkas (bookkeeper) dirbti pilną laiką. Turi mokėti naudoti rašomąją mašinėlę. Skambinti Mutual Federal Savings, tel. 847-7747. (sk.)

x NAMAMS PIRKTI PASKOLOS duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuosimčiais. Kreipkitės į Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road — Tel. VI 7-7747. (sk.)

Lietuviško gyvenimo vairotojai aptaria visuomeninį gyvenimą „Draugo“ minėjime. Iš kairės: sol. A. Brazis, žurn. St. Pieža, kun. dr. I. Urbonas ir J. Sulaitis. Nuotr. J. Tamulaitis

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

DEMONSTRACIJOS VIENOJE

Lapkričio 4 d. Austrijos sostinėje Vienoje prasidės Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferencijos plenomo posėdžiai. Reikia manyti, kad ten dalyvaus visos Europos valstybės, Sovietų Sąjunga ir Jungtinės Amerikos Valstybės.

Tautos fondo Chicago komiteto š.m. birželio 26 posėdyje pirmininkas inž. Jonas Jukūnas to posėdžio dalyvis su demonstracija Vienoje kiek plačiau supažindino. Demonstracija prie konferencijos rūmų rengia Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo komitetas — VLIKas. Demonstracijoms taip pat rengiasi latviai ir estai. VLIKas kviečia visus lietuvius kuo gausiausiai demonstracijose dalyvauti. Netoli konferencijos rūmų yra išnuomota patalpa, kurioje bus įrengta pabaltiečių lietuvių, latvių ir estų informacijos stabas, iš kurio bus platinama įvairiomis kalbomis atspausdinta literatūra, skirta supažindinti konferencijos valstybių atstovus, žurnalistus, radijo ir televizijos

pranešėjus su dabartine Pabaltijo — Lietuvos, Latvijos ir Estijos padėtimi. Tų demonstracijų organizavimo reikalams VLIKas yra paskyręs 25,000 dol.

Kelionė vienam asmeniui į abu galus kainuos 1,195 dol. Dolerio vertei kritus, kainuoja 100 dol. daugiau, kaip buvo numatyta. Chicago gyventojams dar prisideda 66 dol. iki New Yorko. Minėta kaina apima transportą lėktuvu (PAN AM ir Austria Airlines) ir autobusu, viešbučius visuose miestuose, kasdieninius pusryčius, transportą tarp aerodromų, viešbučių, restoranų ir konferencijos vietų, Muenchene turą, Nymphenburg pilies Muenchene aplankymą, vakariene Muenchene „Hackerkeller“ restorane, bagažo perkėlimą viešbučiuose ir aerodromuose, mokesčius ir arbatpinigių. Palyginus visus patarnavimus, kelionės kaina neaukšta.

Visais kelionės informacijos reikalais, Chicago lietuviai gali kreiptis į VLIKo tarybos narį Igną Petrauską tel. 925-1089. Pirmininkas inž. Jonas Jukūnas pareiškė, kad į Vienos demonstracijas ir Londoną VLIKo seimą vyks abu su žmona.

Tautos fondo Chicago komiteto išdinininkas Pranas Povilaitis nusiskundė, kad vasaros metu aukos Tautos fondui labai sumažėjo, išskyrus laidotuvių aukas, kuri aukojama mirusiųjų jamžinti Tautos fonde. Tik vienintelis aukotojas Juozas Blažys gegužės mėn. įnešė stambesnę sumą — 1,500 dol.

Tie mūsų tautiečiai — es, kurie nevyks į Vieną, Austrijoje demonstruoti, prie tų demonstracijų pasisiekimo galėtų prisidėti savo pinigine auka. Čekius ar Money Order reikia išrašyti Order Lithuanian National Foundation, Inc. ir pasiųsti Tautos fondo Chicago komiteto išdinininkui šiuo adresu: Pranas Povilaitis, 9050 Troy Ave., Evergreen Park, Ill. 60642.

Tuoju po jo paskaitos prasidėjo jaunimo simpozimas, kuriame dalyvavo Daina Kojelytė, Gintaras Grušas ir Joana Kuraitė-Lasienė. Pirmininkavo Daina Kojelytė, o simpoziumo tema buvo „Jaunimo dalyvavimas visuomeninėje ir politinėje veikloje“. D. Kojelytė savo pranešime išskėlė tuos atvejus, kur jaunimas galėtų daug nuveikti Lietuvos labui, tai informavimas, demonstracijos,

x N. Alvikienė, Adelaidės LNS kiosko vedėja, Australijoje, atsiuntė už parduotas „Draugo“ knygas 863 dol. ir dar daugiau jų užsisakė.

x Viktorija Bukaveckaitė, Chicago, Ill. gražino laimėjimų šakneles, pridėjo 10 dol. auką ir prašė sulaikyti „Draugo“ siuntinėjimą iki atskiro pranešimo, kol naujas adresas pasieks. Aciu už auką.

x W. Abramikas, Springfield, Ill. pakeisdamas „Draugo“ siuntinėjimo adresą, pridėjo ir 10 dol. auką. Labai aciu. W. Abramikas, kaip rašo, turėjo kojos operaciją ir kurį laiką bus globoje dukros Reginos.

x Petras Indreika, Pleasanton, Cal. mūsų bendradarbis, Justin Skuodas, De Kalb, Ill., Bronius Bartkus, Downers Grove, Ill., Kazys ir Sophie Gliozeriai, Chicago, Ill., pratęsė „Draugo“ prenumeratą ir kiekvienas pridėjo po 12 dol. aukų. Nuoširdus aciu už rėmimą savos spaudos.

JAV IR KANADOS LFB STOVYKLA DAINAVOJE

Rugpjūčio 9 d. po pamaldų ir pusryčių Lietuvos generalinis konsulas Vaclovas Kleiza skaitė paskaitą „Mūsų laikysena visuomeniniame ir socialiniame gyvenime“. Vadovas J. Ardyš pakvietė Algimantą Gečį supažindinti su prelegentu V. Kleiza daug metų dirba Liet. Fonde, PLB-nės vicepirm., JAV LB tarybos narys, ateitininkas. Lankė Hanau gimnaziją, Chicagoje Illinois unte gavo bakalaur laipsnį, o Lojolos unte — magistris iš socialinių mokslų srities.

Prelegentas pradėjo išryškinti skirtumą tarp diplomatinės ir konsularinės tarnybos apskritai. Oficialiai JAV vyriausybė sovietinės okupacijos Lietuvoje nepripažįsta ir laiko Washingtono Lietuvos atstovą ir konsuliu New Yorke, Chicagoje ir Los Angeles miestuose. Mūsų atstovybės dar veikia D. Britanijoje ir Vatikane. Diplomatai atstovauja savo kraštui, o konsularinė tarnyba rūpinasi savo krašto piliečių reikalais svetur, prekyba ir kt. Yra dvejų rūšių konsulai: keturos ir garbės konsulai. Lietuvos konsulatas Chicagoje įkurtas 1924 m. Nuo 1939 m. konsulu buvo dr. Petras Daužvardis, o 1975 m. jam mirus, jo žmona Juzė Daužvardienė, kuri pasitraukė dėl sveikatos šiais metais. Jo pareigos yra daugiausia informacijų teikimas ir Lietuvos reprezentavimas.

Tuoju po jo paskaitos prasidėjo jaunimo simpozimas, kuriame dalyvavo Daina Kojelytė, Gintaras Grušas ir Joana Kuraitė-Lasienė. Pirmininkavo Daina Kojelytė, o simpoziumo tema buvo „Jaunimo dalyvavimas visuomeninėje ir politinėje veikloje“. D. Kojelytė savo pranešime išskėlė tuos atvejus, kur jaunimas galėtų daug nuveikti Lietuvos labui, tai informavimas, demonstracijos,

ruošimas un-se susirinkimų, skirtų Lietuvos reikalams, atkreipti spaudos dėmesį. Toliau kalbėjo G. Grušas iš Los Angeles. Jis apžvelgė visų kraštų lietuvišką jaunimą. Daugiausia politiškai susipratusio jaunimo yra JAV-se. Minėjo jaunimo suvažiavimą Washingtono, kuris nubrėžė gaires į ateitį.

J. Kuraitė Lasienė nušvietė jaunimo įjungimą į LB darbus. Kanados LB dabar jau vadovaujama jaunų žmonių. Bet tai buvo nelengva pasiekti. Ji pabrėžė, kad ne jauni veidai yra svarbūs, bet kūrybinis galvojimas. Senoji karta turi palaikyti ir parenti tą įsijungimo procesą.

Po to vyko diskusijos. Buvo siūloma jaunimo atstovams leisti dalyvauti Vliko, Altos, ir LB posėdžiuose stebėtojais. Diskusijos buvo gyvos, įtraukusios geroką skaičių vyresniųjų.

Šeštadienio popiečio paskutinė paskaita buvo Lino Kojelio, einančio prezidento asistento pareigas. Reaganas yra geras prezidentas, palankus Pabaltijo tautoms, remia išlaisvinimo kovas Nikaragvoje, Angoloje, Afganistane. Kalbėdamas apie OSI, priminė, kad angliškoje spaudoje pasirodė keli gana objektyvūs straipsniai. Svarbu pasiruošti mūsų veiksniams svarbioms tarptautinėms konferencijoms Vienoje, Latvijoje ir t.t.

Diskusijose dalyvavo dr. Z. Prūsas, A. Gečys, J. Pabedzinskas, A. Gureckas, V. Kleiza ir kiti.

Šeštą valandą buvo atliktos šv. Mišios, o po to visi pagarbiai nuleido vėliavas.

Stovyklos užbaigai buvo suroštas meno vakaras 8:30 v., kuris buvo pavadintas dainos ir dailio žodžio vakaru. Prog-

CHICAGOJE IR APYLINKĖSE

rodė Toronte ir Hamiltono. Hamiltono, nors nespėta padaryti tinkamos reklamos, susirinko daugiau kaip 200 žmonių, kurie buvo patenkinti jo estradinėmis dainomis. Naują dainininką su publika supažindino E. Rukšėnaitė, pabaigoje jam padėjo viena iš koncerto rengėjų V. Stanevičienė.

— **Winnipeg, Man., rugpjūčio 10-16 d.** vyko vadinama „Fol'lorama“, kurioje dalyvauja apie 40 tautybių. Lietuvių paviljono „Vilniaus“ karalė yra Renata Ramanauskaitė, burmistras — Darius Balčiūnas, jaunimą priima Brigita Barkauskaitė. Lietuvių dainų programą atlieka iš Montrealio pakviestas A. Stankevičius vadovaujamas choras.

— **Toronto „Gintaras“** yra pažadėjęs rugpjūčio 15-17 dienomis lankytis Winnipege ir parodyti lietuviškus tautinius šokus. Bus apie 40 asmenų.

— **Sibirian trėmimų sukaktį** paminėjo Winnipeg lietuviai birželio 13 d. Ekumeninės pamaldos buvo liuteronų bažnyčioje. Po pamaldų kalbėjo iš Los Angeles atvykęs Jonas Matulaitis, vienas iš „Baltic American Freedom League“ narių.

— **Winnipeg, Man.,** lietuvių kolonijos žymus veikėjas Alfonsas Balčiūnas paminėjo savo 62 metus amžiaus kartu ir sūnaus Danieliaus sužieduotus liepos 4 d. Danieliaus dėdė N. Steponas supažindino svečius su sužadėtiniais — Cindy Berg ir Danielium Balčiūnu.

— **A. a. Vincas Kiniauskas,** 83 metų amžiaus, mirė birželio 29 d. Portage la Prairie miestelyje. Ten buvo ir palaidotas. Nulūdime liko žmona ir keturios dukterys.

ramą pravedė I. Bublienė. Pirmiausia aktorė režisierė Dalia Mackialienė deklamavo B. Brazdžionio, Putino, Andrikaus ir J. Degutytes eilėraščius. Labai gilų įspūdį padarė iš Ottawos atvykęs mergaičių ansamblis „Ramunėlės“. Jos jau 10 metų dainuoja didesniuose lietuvių telkiniuose. Čia puikiai praskambėjo liaudies dainos ir kompozitorių kūryba. Dainavo „Mylėjau mergelę“, „Kokiais keliais“, „Nemunėlių“ ir liaudies šokių dainų pynę, kaip Kalvelis, Audejėlė ir kt.

D. Mackialienė linksmi nutaikė, paskaitydama Vytautės Žilinskaitės „Sakmė apie tris beržus“. Pabaigoje „Ramunėlės“ padainavo amerikiečių kompozitorių dainų, pritaikiusios lietuvišką tekstą. Išaukusios busi, dar dainavo, o plojimams nebuvo galo. „Ramunėlės“ dainuoja 5 dainininkės: Vida Balsevičiūtė, Rasa Jurkutė, Rūta Jurkutė, Silvija Jurgutytė ir Lina Radziūtė, pianistė Loretta Lukšaitė, ansamblio vadovė ir pranešėja — Rūta Kličienė. Vakaras užbaigtas šokiais ir vaišėmis. Sekmadienį visi skubėjo atsisveikinti ir pilni įspūdžių išsikirstė.

Stovykla, sutraukusi daug bicilių ir keletą svečių, pilnai pasisekė. Jauki nuoširdi nuotaka, gerai išbalansuota darbotvarkė teikė ir dvasiai ir kūni tikrą atgaivą.

A.P. Bagdonas

IŠ ARTI IR TOLI

J. A. VALSTYBĖS

— **Americans for Due Process** praneša, kad yra paaukoję OSI apkaltinto esto Karl Linno šeimai 100 egzempliorių adv. P. Žumbakio parašytos knygos „Soviet Evidence in North American Courts“. K. Linno dukros yra politiškai aktyvios savo tėvelio byloje ir knyga naudojasi, atkreipdamos valdžios pareigūnų, kongresmanų ir pan. dėmesį į bendras problemas, susijusias su OSI veikla.

KANADOJE

— **Hamiltono Lietuvių Bendruomenės** apylinkė sudarė komisiją rinkimams praveisti. Į komisiją įeina pirm. K. Mileris, sek. St. Dalius, nariai — J. Gedris, J. Bajoraitis ir J. Sadauskas. Rinkimai bus spalio 19 d.

— **Rugpjūčio 23 d.** bus vadinamoji „Juodojo Kaspio“ diena, kurią minės visos tautos, Sovietų Rusijos pavergtos. Hamiltono tą dieną bus demonstracijos prie miesto rotušės. Rengiasi 11 val. Pagrindinis kalbėtojas bus „Amnesty International“ atstovas dr. B. John. Namai ir automobiliai bus paženklinėti juodu kaspinu gedulo ženklai, primenant 1939 m. Molotovo-Ribentropo pasirašytą sutartį, kuri įgalino nacių Vokietiją pradėti karą.

— **Kun. Juvenčiu Liaubai, OFM, Hamiltono** lietuvių Aušros Vartų klebonui, buvo padaryta operacija. Jį pavadavo kun. Rafaelis Šakalys, OFM, atvykęs iš Kennebunkporto.

— **Neseniai į laisvę pasitraukęs** iš okupuotos Lietuvos muzikas ir dainininkas Vacys Povilonis su savo gitaros muzika ir dainomis pasi-

— **Winnipeg, Man., rugpjūčio 10-16 d.** vyko vadinama „Fol'lorama“, kurioje dalyvauja apie 40 tautybių. Lietuvių paviljono „Vilniaus“ karalė yra Renata Ramanauskaitė, burmistras — Darius Balčiūnas, jaunimą priima Brigita Barkauskaitė. Lietuvių dainų programą atlieka iš Montrealio pakviestas A. Stankevičius vadovaujamas choras.

— **Toronto „Gintaras“** yra pažadėjęs rugpjūčio 15-17 dienomis lankytis Winnipege ir parodyti lietuviškus tautinius šokus. Bus apie 40 asmenų.

— **Sibirian trėmimų sukaktį** paminėjo Winnipeg lietuviai birželio 13 d. Ekumeninės pamaldos buvo liuteronų bažnyčioje. Po pamaldų kalbėjo iš Los Angeles atvykęs Jonas Matulaitis, vienas iš „Baltic American Freedom League“ narių.

— **Winnipeg, Man.,** lietuvių kolonijos žymus veikėjas Alfonsas Balčiūnas paminėjo savo 62 metus amžiaus kartu ir sūnaus Danieliaus sužieduotus liepos 4 d. Danieliaus dėdė N. Steponas supažindino svečius su sužadėtiniais — Cindy Berg ir Danielium Balčiūnu.

— **A. a. Vincas Kiniauskas,** 83 metų amžiaus, mirė birželio 29 d. Portage la Prairie miestelyje. Ten buvo ir palaidotas. Nulūdime liko žmona ir keturios dukterys.

ramą pravedė I. Bublienė. Pirmiausia aktorė režisierė Dalia Mackialienė deklamavo B. Brazdžionio, Putino, Andrikaus ir J. Degutytes eilėraščius. Labai gilų įspūdį padarė iš Ottawos atvykęs mergaičių ansamblis „Ramunėlės“. Jos jau 10 metų dainuoja didesniuose lietuvių telkiniuose. Čia puikiai praskambėjo liaudies dainos ir kompozitorių kūryba. Dainavo „Mylėjau mergelę“, „Kokiais keliais“, „Nemunėlių“ ir liaudies šokių dainų pynę, kaip Kalvelis, Audejėlė ir kt.

D. Mackialienė linksmi nutaikė, paskaitydama Vytautės Žilinskaitės „Sakmė apie tris beržus“. Pabaigoje „Ramunėlės“ padainavo amerikiečių kompozitorių dainų, pritaikiusios lietuvišką tekstą. Išaukusios busi, dar dainavo, o plojimams nebuvo galo. „Ramunėlės“ dainuoja 5 dainininkės: Vida Balsevičiūtė, Rasa Jurkutė, Rūta Jurkutė, Silvija Jurgutytė ir Lina Radziūtė, pianistė Loretta Lukšaitė, ansamblio vadovė ir pranešėja — Rūta Kličienė. Vakaras užbaigtas šokiais ir vaišėmis. Sekmadienį visi skubėjo atsisveikinti ir pilni įspūdžių išsikirstė.

Stovykla, sutraukusi daug bicilių ir keletą svečių, pilnai pasisekė. Jauki nuoširdi nuotaka, gerai išbalansuota darbotvarkė teikė ir dvasiai ir kūni tikrą atgaivą.

A.P. Bagdonas

Advokatas Jonas Gibaitis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. — 776-8700

Darbo val. nuo 9 iki 7 val. vak.
Sėdint 9 v. r. iki 1 val. d.

Šimtmečio minėjimo SLA bankete. Iš kairės: inž. Pilypas Narutis, Irena Kraučeliūnienė, Vytautas Kasniūnas ir Elvyra Narutienė. Nuotr. M. Nazis